

РЕФЕРАТИ РЕФЕРАТЫ ABSTRACTS

Лучик В.Є., Лучик М.В. ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ КОМПОНЕНТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ

Мета. Метою дослідження є діагностика фінансової компоненти економічної безпеки суб'єктів господарювання аграрної галузі в Україні.

Методика дослідження. Для досягнення поставленої мети у роботі використано наступні наукові прийоми і методи дослідження: системний, діалектичний, логічний, синергетичний та історичний. Обчислення інтегрального індексу фінансової компоненти економічної безпеки аграрної галузі здійснено методами статистичного аналізу.

Результати дослідження. Обґрунтована доцільність оцінки фінансової компоненти економічної безпеки суб'єктів господарювання аграрної галузі в Україні на основі теоретичних та методологічних засад, відповідних методичних положень, яка розкриває її вклад в динаміку комплексного показника рівня економічної безпеки аграрної галузі.

Наукова новизна полягає в удосконаленні методики визначення показників і порогових значень фінансової безпеки суб'єктів господарювання аграрної галузі України, з урахуванням яких повинні визначатися стратегічні пріоритети, будуватися сценарії і прогнози розвитку аграрної галузі.

Практична значущість. Отримані результати дозволяють оцінити платоспроможність і конкурентоспроможність аграрної галузі, фінансову стійкість, ділову активність і рентабельність, забезпечити можливість розширеного відтворення і забезпечення економічної безпеки на всіх рівнях управління.

Ключові слова: фінансова безпека, економічна безпека аграрної галузі, показники і порогові значення фінансової компоненти.

Лучик В.Е., Лучик М.В. ОЦЕНКА ФИНАНСОВОЙ КОМПОНЕНТЫ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ СУБЪЕКТОВ ХОЗЯЙСТВОВАНИЯ АГРАРНОЙ ОТРАСЛИ

Цель. Целью исследования является диагностика финансовой компоненты экономической безопасности субъектов хозяйствования аграрной отрасли в Украине.

Методика исследования. Для достижения поставленной цели в работе использованы следующие научные приемы и методы исследования: системный, диалектический, логический, синергетический и исторический. Вычисление интегрального индекса финансовой компоненты экономической безопасности аграрной отрасли осуществлено методами статистического анализа.

Результаты исследования. Обоснована целесообразность оценки финансовой компоненты экономической безопасности субъектов хозяйствования аграрной отрасли в Украине на основе теоретических и методологических основ, соответствующих методических положений, раскрывающая ее вклад в динамику комплексного показателя уровня экономической безопасности аграрной отрасли.

Научная новизна заключается в усовершенствовании методики определения показателей и пороговых значений экономической безопасности субъектов хозяйствования аграрной отрасли Украины, с учетом которых должны определяться стратегические приоритеты, строиться сценарии и прогнозы развития аграрной отрасли.

Практическая значимость. Полученные результаты позволяют оценить платежеспособность и конкурентоспособность аграрной отрасли, финансовой устойчивости, деловой активности и рентабельности, обеспечить возможность расширенного воспроизводства и обеспечения экономической безопасности на всех уровнях управления.

Ключевые слова: финансовая безопасность, экономическая безопасность аграрной отрасли, показатели и пороговые значения финансовой компоненты.

Luchyk V., Luchyk M. ESTIMATE OF FINANCIAL COMPONENTS OF ECONOMIC SECURITY FOR BUSINESS ENTITIES OF AGRICULTURAL SECTOR

Purpose. The aim of the study is to diagnose the financial components of economic security entities agricultural sector in Ukraine.

Methodology of research. To achieve this goal in the following applied research techniques and methods: systematic, dialectical, logical, historical and synergistic. Calculate the integral index of the financial components of economic security of the agricultural sector by means of statistical analysis.

Findings. The expediency of assessing the financial components of economic security entities agricultural sector in Ukraine on the basis of theoretical and methodological frameworks relevant teaching positions, which reveals its contribution to the dynamics of the complex index of economic security of the agricultural sector.

Originality. Scientific novelty is to improve the methodology for determining the parameters and thresholds financial security entities agricultural sector of Ukraine, on the basis of which should be formulated strategic priorities, build scenarios and forecasts for the agricultural sector.

Practical value. The obtained results allow to assess the solvency and competitiveness of the agricultural sector, financial stability, business activity and profitability, ensure expanded reproduction and ensuring economic security at all levels of government.

Key words: financial security, economic security of the agricultural sector, indicators and thresholds financial components.

Клокар О.О. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ

Мета. Аналіз державного регулювання розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні.

Методика дослідження. Методичну основу даного дослідження становить загальнонауковий діалектичний метод пізнання, при якому об'єкт дослідження вивчається як динамічна система в процесі свого розвитку. Формування основних концептуальних напрямів державного регулювання розвитку сільськогосподарської кооперації здійснено на основі діалектичного, історичного та системного методів. У процесі вивчення й узагальнення науково-практичних розробок застосовано методи порівняння, аналізу і синтезу, індукції і дедукції. Також дослідження базується на нормативно-правових і господарських документах, розробках науково-дослідних установ та вчених-економістів.

Результати. Визначено економічну суть категорії "державне регулювання розвитку сільськогосподарської кооперації". Так, вона передбачає систему науково-практичних (нормативно-правових, адміністративних, підприємницьких тощо) заходів щодо комплексного розвитку сільськогосподарської кооперації, які здійснюються спільно державними та приватними інститутами для підвищення ефективності розвитку цього напрямку суспільної діяльності.

Враховуючи вищевказану категорію, нами сформовано основні концептуальні напрями державного регулювання розвитку сільськогосподарської кооперації. Так, до них належать: мінімальний, помірний, значний та тотальний державний вплив. Кожен з них характеризується ступенем втручання, регламентації та контролю діяльності кооперативних організацій, їх підзвітністю органам державної виконавчої влади.

Наукова новизна. Виявлено, обґрунтовано та проаналізовано основні концептуальні напрями державного регулювання розвитку сільськогосподарської кооперації України в контексті реформування соціально-економічних відносин в аграрному секторі економіки (трансформація ключових векторів і засад розвитку сільських територій).

Практична значущість. Досягнуті результати дослідження є базою для вивчення і практичного розв'язання проблеми ефективного розвитку сільськогосподарської кооперації та забезпечення зайнятості аграріїв в цілому. Даний підхід передбачає передусім забезпечення ефективного розвитку всіх видів і напрямів сільськогосподарської кооперації (виробничих – прибуткових і обслуговуючих – не прибуткових кооперативів).

Ключові слова: кооператив, член кооперативу, сільськогосподарська кооперація, державне регулювання розвитку сільськогосподарської кооперації, аграрний сектор економіки.

Клокар О.А. ГОСУДАРСТВЕННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ РАЗВИТИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ КООПЕРАЦИИ В УКРАИНЕ

Цель. Анализ государственного регулирования развития сельскохозяйственной кооперации в Украине.

Методика исследования. Методическую основу данного исследования составляет общенаучный диалектический метод познания, при котором объект исследования изучается как динамическая система в процессе своего развития. Формирование основных концептуальных направлений государственной регуляции развития сельскохозяйственной кооперации осуществлено на основе диалектического, исторического и системного методов. В процессе изучения и обобщения научно-практических разработок применены методы сравнения, анализа и синтеза, индукции и дедукции. Также исследование базируется на нормативно-правовых и хозяйственных документах, разработках научно-исследовательских учреждений и ученых-экономистов.

Результаты. Определенно экономическую суть категории "государственное регулирование развития сельскохозяйственной кооперации". Так, она предусматривает систему научно-практических (нормативно-правовых, административных, предпринимательских и тому подобное) мероприятий по комплексному развитию сельскохозяйственной кооперации, которые осуществляются совместно государственными и частными институтами для повышения эффективности развития этого направления общественной деятельности.

Учитывая вышеуказанную категорию, нами сформированы основные концептуальные направления государственного регулирования развития сельскохозяйственной кооперации. Так, к ним принадлежат: минимальное, умеренное, значительное и тотальное государственное влияние. Каждый из них характеризуется степенью вмешательства, регламентации и контроля деятельности кооперативных организаций, их подотчетностью органам государственной исполнительной власти.

Научная новизна. Обнаружено, обосновано и проанализировано основные концептуальные направления государственного регулирования развития сельскохозяйственной кооперации Украины в контексте реформирования социально-экономических отношений в аграрном секторе экономики (трансформация ключевых векторов и принципов развития сельских территорий).

Практическая значимость. Достигнутые результаты исследования являются базой для изучения и практического решения проблемы эффективного развития сельскохозяйственной кооперации и обеспечения занятости аграриев в целом. Данный подход предусматривает, прежде всего, обеспечение эффективного развития всех видов и направлений сельскохозяйственной кооперации (производственных – прибыльных и обслуживающих – не прибыльных кооперативов).

Ключевые слова: кооператив, член кооператива, сельскохозяйственная кооперация, государственное регулирование развития сельскохозяйственной кооперации, аграрный сектор экономики.

Klokar O.O. STATE REGULATION OF AGRICULTURAL COOPERATION DEVELOPMENT IN UKRAINE

Purpose. Analysis of state regulation of agricultural cooperatives' development in Ukraine.

Methodology of research. Methodological basis of this study is dialectical method of cognition, in which the object of the research is studied as a dynamic system in the process of its development. Formation of the major conceptual areas of state regulation of agricultural cooperation is based on the dialectical, historical and systematic methods. In the process of the study and synthesis of scientific and practical research, the methods of comparison, analysis and synthesis, induction and deduction are used. Also, the study is based on the legal, regulatory and economic instruments, research of scientific institutions and academic economists.

Findings. The economic essence of the category "state regulation of agricultural cooperation" is determined. Thus, it provides a system of theoretical and practical (legal, administrative, business, etc.) measures for the integrated development of agricultural cooperation, carried out by public and private institutions jointly to improve the development of this area of social activity.

Taken into account the above mentioned category we formed the main conceptual areas of state regulation of agricultural cooperatives' development. So, these areas include: minimal, moderate, significant, and total state influence. Each of them is characterized by the degree of intervention, regulation and control of cooperative organizations' activity and their accountability to the state executive authorities.

Originality. It was found, proved and analyzed the main conceptual areas of the state regulation of agricultural cooperatives' development in Ukraine during the reforming process of the social and economic relations in the agricultural sector (transformation of the key ways and principles of rural areas' development).

Practical value. The achieved results of the study are the basis for the study and practical solution of the problem of effective development of agricultural cooperatives and farmers' employment in general. This approach is, first of all, to ensure the effective development of all areas and types of agricultural cooperation (production – profitable and service – not profitable cooperatives).

Key words: cooperative, a member of the cooperative, agricultural cooperatives, state regulation of agricultural cooperatives' development, the agricultural sector of economy.

Кісіль М.І. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ, СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ТА ЗАВДАННЯ ЩОДО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Мета. Метою статті є висвітлення результатів наукових досліджень оцінки сучасних викликів, стратегічних пріоритетів і завдань щодо інвестиційного забезпечення розвитку сільського господарства на період до 2020 року.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії, наукові праці вчених, нормативні та законодавчі акти України з питань інвестиційного забезпечення. В процесі дослідження використовувалися такі методи: абстрактно-логічний (для виявлення сутності інвестиційного забезпечення як економічної категорії), монографічний (при вивченні особливостей розвитку інвестиційної сфери й основних принципів її регулювання), балансовий (при оцінці інвестиційної привабливості), системного аналізу (при дослідженні можливостей удосконалення інвестиційного забезпечення), моделювання і прогнозування – з метою визначення основних напрямів вдосконалення інноваційно-інвестиційного забезпечення виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств.

Результати. Визначено обсяги інвестицій для задоволення потреб аграрного сектору економіки. Розроблено концептуальні підходи щодо ефективного інвестиційного забезпечення виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств, а також створення інституційних умов для підтримки та активізації інвестиційної діяльності усіх суб'єктів господарювання в галузі. Обґрунтовано стратегію інвестиційного забезпечення розвитку сільського господарства.

Наукова новизна полягає у визначенні теоретичних положень та виробленні концептуального підходу щодо стратегії інвестиційного забезпечення розвитку сільського господарства за усіма їх напрямками в обсягах, достатніх для повного задоволення потреб галузі, досягнення умов ефективності, а також створення інституційних умов для підтримки та активізації інвестиційної діяльності усіх суб'єктів господарювання в галузі.

Практична значущість. Отримані результати дослідження є підґрунтям для вирішення практичних проблем щодо вдосконалення інвестиційного забезпечення виробничої діяльності як умови ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційне забезпечення, виробнича діяльність, сільськогосподарські підприємства, ефективність, стратегія розвитку.

Кисиль М.И. СОВРЕМЕННЫЕ ВЫЗОВЫ, СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ПРИОРИТЕТЫ И ЗАДАЧИ ПО ИНВЕСТИЦИОННОМУ ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАЗВИТИЯ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА

Цель. Целью статьи является освещение результатов научных исследований оценки современных вызовов, стратегических приоритетов и задач по инвестиционному обеспечению развития сельского хозяйства на период до 2020 года.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются фундаментальные положения современной экономической теории, научные труды ученых, нормативные и законодательные акты Украины по вопросам инвестиционного обеспечения. В процессе исследования использовались следующие методы: абстрактно – логический (для выявления сущности инвестиционного обеспечения как экономической категории), монографический (при изучении особенностей развития инвестиционной сферы и основных принципов ее регулирования), балансовая (при оценке инвестиционной привлекательности), системного анализа (при исследовании возможностей усовершенствования инвестиционного обеспечения), моделирования и прогнозирования – с целью определения основных направлений совершенствования инновационно – инвестиционного обеспечения производственной деятельности сельскохозяйственных предприятий.

Результаты. Определены объемы инвестиций для удовлетворения потребностей аграрного сектора экономики. Разработаны концептуальные подходы по эффективному инвестиционному обеспечению производственной деятельности сельскохозяйственных предприятий, а также создание институциональных условий для поддержки и активизации инвестиционной деятельности всех субъектов хозяйствования в отрасли. Обоснована стратегия инвестиционного обеспечения развития сельского хозяйства.

Научная новизна заключается в определении теоретических положений и выработке концептуального подхода к стратегии инвестиционного обеспечения развития сельского хозяйства по всем их направлениям в объемах, достаточных для полного удовлетворения потребностей отрасли, создание условий эффективности, а также создание институциональных условий для поддержки и активизации инвестиционной деятельности всех субъектов ведения хозяйства в области.

Практическая значимость. Полученные результаты исследования являются основой для решения практических проблем по совершенствованию инвестиционного обеспечения производственной деятельности как условия эффективного функционирования сельскохозяйственных предприятий.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная деятельность, инвестиционное обеспечение, производственная деятельность, сельскохозяйственные предприятия, эффективность, стратегия развития.

Kisil M.I. CURRENT CHALLENGES, STRATEGIC PRIORITIES AND TASKS REGARDING INVESTMENT SUPPORT OF THE AGRICULTURAL DEVELOPMENT

Purpose. The aim of the article is to highlight the results of scientific studies to assess current challenges, strategic priorities and tasks regarding investment support of agricultural development for the period till 2020.

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of the research is fundamental provisions of modern economic theory, scholars' scientific works, normative and legislative acts of Ukraine on issues of investment support. The following methods were used in the process of research: abstract and logical (to identify the nature of investment support as economic category); monographic (in studying the peculiarities of the investment sphere development and basic principles of regulation); balance method (in the evaluation of investment attractiveness); systems analysis (in studying the opportunities for improvement of investment support); modeling and forecasting – to determine the main directions of improving the innovative and investment support of production activity of agricultural enterprises.

Findings. It has been determined the amounts of investments to satisfy the needs of the agrarian sector of economy. The conceptual approaches for effective investment support of production activity of agricultural enterprises have been developed and also the creation of institutional conditions for maintaining and intensification of investment activity of all business entities in the industry. It has been substantiated the strategy of investment support of agricultural development.

Originality. Scientific novelty lies in defining the theoretical propositions and developing a conceptual approach to the strategy of investment ensuring the development of agriculture in all their areas in volumes sufficient for satisfy the needs industry, achieving conditions of effectiveness and creation of institutional conditions to support and stimulate the investment activity of all business entities in the industry.

Practical value. The obtained research results are the basis for solving the practical problems of improving the investment ensuring of industrial activity as a condition of effective functioning of agricultural enterprises.

Key words: investments, investment activity, investment support, production activity, agricultural enterprises, efficiency, strategy of development.

Федун І.Л. АКТИВІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ НА ПЛАТФОРМІ КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ

Мета. Метою статті є розгляд можливостей активізації інноваційно-інвестиційної діяльності в агропромисловому виробництві на підґрунті кластерного підходу та визначення чинників, які негативно впливають на формування агропромислових кластерів, дослідження основних їх характеристик, комбінація яких може визначати вибір певної кластерної стратегії.

Методика дослідження. В процесі дослідження використовувались загальнонаукові методи, зокрема: методи теоретичного узагальнення – для дослідження теоретичних основ та існуючих концепцій інноваційно-інвестиційної діяльності в агропромисловому виробництві на платформі кластерного підходу; системний підхід – для обґрунтування інноваційних організаційних моделей розвитку агропромислового виробництва; методи аналізу і синтезу – для виявлення конкурентних переваг кластерних стратегій, які сприяють конкурентоспроможності аграрної економіки.

Результат. Обґрунтовано доцільність і напрями створення кластерів в агропромисловому виробництві для підвищенні конкурентоспроможності агропромислових підприємств та їх продукції. Визначені пріоритетні завдання кластерних об'єднань. Сформовано стратегічну мету агропромислового кластеру, суть якої полягає у виробництві конкурентоспроможної продукції світового рівня. Охарактеризовано складові елементи проведення кластерної стратегії в агропромисловому виробництві.

Наукова новизна. Використано комплексний підхід до обґрунтування напрямів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності в агропромисловому виробництві на платформі кластерного підходу. **Практична цінність.** Отримані результати дослідження направлені на вирішення проблеми інноваційно-інвестиційного забезпечення діяльності підприємств агропромислового виробництва. Вони можуть бути використані в процесі формування агропромислових кластерів.

Ключові слова: агропромислове виробництво, інноваційно-інвестиційна діяльність, кластери, ефективність конкурентоспроможність.

Федун И.Л. АКТИВИЗАЦИЯ ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В АГРОПРОМЫШЛЕННОМ ПРОИЗВОДСТВЕ НА ПЛАТФОРМЕ КЛАСТЕРНОГО ПОДХОДА

Цель. Целью статьи является рассмотрение возможностей активизации инновационно - инвестиционной деятельности в агропромышленном производстве на основе кластерного подхода и определение факторов,

которые негативно влияют на формирование агропромышленных кластеров, исследование основных их характеристик, комбинация которых может определять выбор определенной кластерной стратегии.

Методика исследования. В процессе исследования использовались общенаучные методы, в частности: методы теоретического обобщения - для исследования теоретических основ и существующих концепций инновационно - инвестиционной деятельности в агропромышленном производстве на платформе кластерного подхода, системный подход - для обоснования инновационных организационных моделей развития агропромышленного производства, методы анализа и синтеза - для выявления конкурентных преимуществ кластерных стратегий, которые способствуют конкурентоспособности аграрной экономики.

Результат. Обоснована целесообразность и направления создания кластеров в агропромышленном производстве для повышения конкурентоспособности агропромышленных предприятий и их продукции. Определены приоритетные задачи кластерных объединений. Сформирована стратегическую цель агропромышленного кластера, суть которой заключается в производстве конкурентоспособной продукции мирового уровня. Охарактеризованы составляющие элементы проведения кластерной стратегии в агропромышленном производстве.

Научная новизна. Использован комплексный подход к обоснованию направлений активизации инновационно - инвестиционной деятельности в агропромышленном производстве на платформе кластерного пидходу

Практическая ценность. Полученные результаты исследования направлены на решение проблемы инновационно - инвестиционного обеспечения деятельности предприятий агропромышленного производства. Они могут быть использованы в процессе формирования агропромышленных кластеров.

Ключевые слова: агропромышленное производство, инновационно - инвестиционная деятельность, кластеры, эффективность конкурентоспособность.

Fedun I.L. ENHANCING OF INNOVATION AND INVESTMENT ACTIVITY IN THE AGRIBUSINESS UNDER THE CLUSTER APPROACH

Purpose. The aim of the article is to examine the possibilities of intensification of innovation and investment activity in agricultural production on the basis of the cluster approach and determination of factors that negatively affect on the formation of agricultural clusters, the study of their main characteristics, the combination of which can determine the choice of a particular cluster strategy.

Methodology of research. The following general scientific methods were used in the research process, including: methods of theoretical generalization – to study the theoretical foundations and existing concepts of innovation and investment activity in agricultural production on the platform of the cluster approach; systematic approach – to substantiate the innovative organizational models of the development of agricultural production; methods of analysis and synthesis – to identify the competitive advantages of cluster strategies that contribute to the competitiveness of agrarian economy.

Findings. Expediency and directions of creation the clusters in agricultural production to improve competitiveness of agricultural enterprises and their products have been substantiated. Priority tasks of cluster associations have been defined. The strategic aim of agricultural cluster, which is based on the production of competitive products of the world level, has been formed. The constituent elements of cluster strategy in agricultural production have been characterized.

Originality. The integrated approach to the substantiation of the directions of intensification of innovation and investment activity in agricultural production on the platform of the cluster approach was used.

Practical value. The obtained results of research directed to solving the problem of innovation and investment maintenance of enterprise activity of agricultural production. They can be used in the process of formation of agricultural clusters.

Key words: agricultural production, innovation and investment activity, clusters, effectiveness, competitiveness.

Конотоп Г.О. ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАЛУЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОГО ФІНАНСУВАННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЕКОНОМІК

Мета. Метою статті є пошук принципів підвищення ефективності залучення зовнішнього фінансування в умовах трансформаційних перетворень.

Методика дослідження. В ході проведеного дослідження використовувалася ціла низка теоретичних методів наукового пізнання: аналіз та синтез, індукція та дедукція, порівняння, класифікація, узагальнення, аксіоматичний метод та ін. Зазначені вище методи використовувалися для дослідження та аналізу існуючих в Україні економічних умов залучення зовнішнього фінансування, а також для визначення основних принципів вдосконалення механізмів імпорту інвестицій.

Результати. Встановлено, що ефективність залучення зовнішнього фінансування напряму залежить від розвитку інституційного середовища, при чому акцент має робитися не на пошуку оптимальних інститутів, а на створенні ринкових умов, які в свою чергу призведуть до виникнення інститутів, що відповідатимуть економічним реаліям у конкретний момент часу.

Визначено, що основними умовами стабілізації та поліпшення інвестиційного клімату в країні є мінімізація політичних та економічних ризиків потенційних інвесторів та стабілізація валютного курсу національної валюти.

Визнана доцільною інституційна інтеграція України у європейську та світову економічні системи.

Наукова новизна. Використано комплексний підхід до пошуку принципів підвищення ефективності залучення зовнішнього фінансування в умовах трансформаційних перетворень.

Практична значущість. Отримані результати дослідження можуть бути використані в роботі фінансових органів для аналізу і прогнозування фінансової та інвестиційної діяльності країни.

Ключові слова: інституційне середовище, трансформаційна економіка, залучення зовнішнього фінансування.

Конотоп Г.А. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНСТИТУЦИОННЫХ МЕХАНИЗМОВ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ВНЕШНЕГО ФИНАНСИРОВАНИЯ ТРАНСФОРМАЦИОННЫХ ЭКОНОМИК

Цель. Целью статьи является поиск принципов повышения эффективности привлечения внешнего финансирования в условиях трансформационных преобразований.

Методика исследования. В ходе проведенного исследования использовалась целый ряд теоретических методов научного познания: анализ и синтез, индукция и дедукция, сравнение, классификация, обобщение, аксиоматический метод и др. Указанные выше методы использовались для исследования и анализа существующих в Украине экономических условий привлечения внешнего финансирования, а также для определения основных принципов совершенствования механизмов импорта инвестиций.

Результаты. Установлено, что эффективность привлечения внешнего финансирования напрямую зависит от развития институциональной среды, причем акцент должен делаться не на поиске оптимальных институтов, а на создании рыночных условий, которые, в свою очередь, приведут к возникновению институтов, отвечающих экономическим реалиям в конкретный момент времени.

Определено, что основными условиями стабилизации и улучшения инвестиционного климата в стране является минимизация политических и экономических рисков потенциальных инвесторов и стабилизация валютного курса гривны.

Признана целесообразной институциональная интеграция Украины в европейскую и мировую экономические системы.

Научная новизна. Использован комплексный подход к поиску принципов повышения эффективности привлечения внешнего финансирования в условиях трансформационных преобразований.

Практическая значимость. Полученные результаты исследования могут быть использованы в работе финансовых органов для анализа и прогнозирования финансовой и инвестиционной деятельности страны.

Ключевые слова: институциональная среда, трансформационная экономика, привлечение внешнего финансирования.

Konotop H.O. IMPROVEMENT OF THE INSTITUTIONAL MECHANISMS OF EXTERNAL FUNDING FOR TRANSITIONAL ECONOMIES

Purpose. The aim of the paper is to find principles of improving the efficiency of external financing in terms of transformations.

Methodology of research. During the study it was used a number of theoretical methods of scientific knowledge: analysis and synthesis, induction and deduction, comparison, classification, generalization, axiomatic method and others. The above methods were used to study and analyze the existing economic conditions in Ukraine to attract external funding and to determine the basic principles of improving mechanisms for import of investment.

Findings.. It was established that the efficiency of external financing depends on the development of the institutional environment with the emphasis should not be made to find optimal institutions and the creation of market conditions, which in turn will lead to the emergence of institutions that meet the economic realities of a particular time.

It was determined that the basic conditions stabilize and improve the investment climate in the country. It minimizes the political and economic risks for potential investors and stabilizes the exchange rate of the national currency.

The appropriate institutional integration of Ukraine into the European and world economies is considered.

Originality. An integrated approach to improve the efficiency of search principles to external financing in terms of transformations was used.

Practical value.. These results can be used in the work of financial analysis and forecasting financial and investment activities of the country.

Key words: institutional environment, transitional economy, external financing.

Стельмашук А.М. ВІДТВОРЕННЯ ТА ІНТЕНСИФІКАЦІЯ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА В АГРАРНИХ ГОСПОДАРСТВАХ

Мета. Метою статті є обґрунтування напрямів відтворення та інтенсифікації молочного скотарства в аграрних господарствах різних розмірів і організаційно-правових форм.

Методика. В процесі дослідження використовувались: загальнонаукові методи, зокрема: методи теоретичного узагальнення – для дослідження теоретичних основ інтенсифікації сільськогосподарського виробництва та обґрунтування сутності інтенсифікації молочного скотарства; системний підхід – для обґрунтування раціонального поєднання екстенсивних та інтенсивних напрямів стратегічного розвитку молочної галузі; спеціальні методи економіко-статистичного дослідження для визначення динаміки розвитку підприємств молочного скотарства, проведення структурного аналізу існуючих розмірів молочних господарств; методів систематизації та прогнозування – для визначення стратегії розвитку молочних господарств.

Результат. Обґрунтовано сутність інтенсифікації сільськогосподарського виробництва, зокрема, інтенсифікації молочного скотарства. Визначено основні напрями інтенсифікації молочної галузі, які пов'язані з поліпшенням племінної роботи, виведення нових, продуктивніших порід худоби, підвищення її продуктивності за рахунок покращання годівлі худоби, впровадження прогресивних способів відтворення стада і прискорення його обороту. Встановлено параметри стратегічного розвитку молочного скотарства.

Наукова новизна. Використано системний підхід до обґрунтування напрямів інтенсифікації молочного скотарства і визначення стратегії підвищення її ефективності.

Практична цінність. Отримані результати дослідження направлені на забезпечення раціонального поєднання екстенсивного та інтенсивного розвитку молочного скотарства. Вони можуть бути використані для впровадження в господарствах молочного напрямку.

Ключові слова: сільськогосподарські підприємства, молочне скотарство, інтенсифікація виробництва, ефективність.

Стельмащук А.М. ВОСПРОИЗВЕДЕНИЕ И ИНТЕНСИФИКАЦИЯ МОЛОЧНОГО СКОТОВОДСТВА В АГРАРНЫХ ХОЗЯЙСТВАХ

Цель. Целью статьи является обоснование направлений воспроизводства и интенсификации молочного скотоводства в аграрных хозяйствах разных размеров и организационно - правовых форм.

Методика. В процессе исследования использовались: общенаучные методы, в частности: методы теоретического обобщения - для исследования теоретических основ интенсификации сельскохозяйственного производства и обоснование сущности интенсификации молочного скотоводства; системный подход - для обоснования рационального сочетания экстенсивных и интенсивных направлений стратегического развития молочной отрасли, специальные методы экономико-статистического исследования для определения динамики развития предприятий молочного скотоводства, проведения структурного анализа существующих размеров молочных хозяйств; методов систематизации и прогнозирования - для определения стратегии развития молочных хозяйств.

Результат. Обосновано сущность интенсификации сельскохозяйственного производства, в частности, интенсификации молочного скотоводства. Определены основные направления интенсификации молочной отрасли, которые связаны с улучшением племенной работы, вывода новых, продуктивных пород скота, повышения его производительности за счет улучшения кормления скота, внедрение прогрессивных способов воспроизводства стада и ускорения его оборота. Установлены параметры стратегического развития молочного скотоводства.

Научная новизна. Использован системный подход к обоснованию направлений интенсификации молочного скотоводства и определения стратегии повышения ее эффективности.

Практическая ценность. Полученные результаты исследования направлены на обеспечение рационального сочетания экстенсивного и интенсивного развития молочного скотоводства. Они могут быть использованы для внедрения в хозяйствах молочного направления.

Ключевые слова: сельскохозяйственные предприятия, молочное скотоводство, интенсификация производства, эффективность.

Stelmashchuk A.M. REPRODUCTION AND INTENSIFICATION OF DAIRY CATTLE BREEDING IN THE AGRARIAN FARMS

Purpose. The aim of the article is to substantiate the directions of reproduction and intensification of dairy cattle breeding in agrarian farms of different sizes and organizational and legal forms.

Methodology of research. General scientific methods were used in the process of research, in particular: methods of theoretical generalization – to study the theoretical foundations of the intensification of agricultural production and to substantiate the essence intensification of dairy cattle breeding; systematic approach – to substantiate rational combination of extensive and intensive directions of strategic development of the dairy industry; special methods of economic and statistical research to determine the dynamics of development the enterprises of dairy cattle breeding, conducting the structural analysis of the existing dimensions of dairy farms; methods of systematization and forecasting – to determine the development strategies of dairy farms.

Findings. The essence of intensification of agricultural production, in particular, the intensification of dairy cattle breeding has been substantiated. The basic directions of intensification of the dairy industry, that are associated with the improvement of breeding work, the development of new, more productive breeds of cattle, increasing its productivity by improving livestock feeding, the introduction of progressive methods of herd reproduction and accelerate its turnover has been determined. Parameters of strategic development of dairy cattle breeding have been established.

Originality. The systematic approach to the substantiation directions of intensification of dairy cattle breeding and determination the strategy to increase its efficiency was used.

Practical value. The obtained results of research are directed at providing a rational combination of extensive and intensive development of dairy cattle breeding. These results can be used for implementation in dairy farms.

Key words: agricultural enterprises, dairy cattle breeding, intensification of production, effectiveness.

Баглей Р.Р. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КОРПОРАЦІЙ

Мета. Метою статті є узагальнення наукових підходів до визначення сутності корпорації як суб'єкта економічних відносин.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, нормативні та законодавчі акти України з питань становлення корпоративного сектору. У процесі дослідження застосовувались наступні методи: аналізу і синтезу – для вивчення об'єкта і предмета дослідження; графічний – для наочного відображення зв'язків між досліджуваними показниками; абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення та формулювання висновків); конструктивний та експериментальний (удосконалення системи управління корпораціями). Методи

системного аналізу й логічних узагальнень, синергетичний підхід використані в процесі аналізу сутності й економічного змісту категорій "корпорація", а також при обґрунтуванні механізму активізації процесу корпоратизації в національній економіці України.

Результати. Встановлено закономірність забезпечення ефективності корпоративного управління на вітчизняних підприємствах, виявлено і систематизовано домінуючі складові впливу на формування і розвиток корпорацій в Україні. Обґрунтовано положення теорії ефективності корпоративного управління, в результаті чого визначено, що удосконалення організації корпоративних відносин є основою забезпечення ефективного функціонування корпорації.

Наукова новизна полягає у розвитку теоретичних положень та виробленні концептуального підходу щодо теоретичного осмислення розуміння поняття "корпорація" як організаційної форми, сутність якої відображає мету, завдання та структуру об'єднання учасників корпоративних відносин, а також корпоративного управління як способу забезпечення врахування і захисту інтересів інвесторів.

Практична значущість. Одержані результати є підґрунтям для вирішення практичних проблем корпоративного управління на вітчизняних підприємствах. Виявлені тенденції дозволяють сформулювати інституційні особливості присвоєння доданої вартості в корпорації, що дасть змогу ефективно керувати фінансовою складовою процесу розширеного відтворення групи підприємств.

Ключові слова: корпорація, акціонерне товариство, корпоративне управління, корпоративний процес, товариство, власність, економічна система.

Баглей Р.Р. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ КОРПОРАЦИЙ

Цель. Целью статьи является обобщение научных подходов к определению сущности корпорации как субъекта экономических отношений.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются фундаментальные положения современной экономической теории, научные труды отечественных и зарубежных ученых, нормативные и законодательные акты Украины по вопросам становления корпоративного сектора. В процессе исследования применялись следующие методы: анализа и синтеза – для изучения объекта и предмета исследования; графический – для наглядного отображения связей между исследуемыми показателями; абстрактно – логический (теоретические обобщения и формулирование выводов) конструктивный и экспериментальный (усовершенствование системы управления корпорациями). Методы системного анализа и логических обобщений, синергетический подход использованы в процессе анализа сущности и экономического содержания категорий "корпорация", а также при обосновании механизма активизации процесса корпоратизации в национальной экономике Украины.

Результаты. Установлена закономерность обеспечения эффективности корпоративного управления на отечественных предприятиях, выявлены и систематизированы доминанты влияния на формирование и развитие корпораций в Украине. Обосновано положение теории эффективности корпоративного управления, в результате чего определено, что совершенствование организации корпоративных отношений является основой обеспечения эффективного функционирования корпорации.

Научная новизна заключается в развитии теоретических положений и выработке концептуального подхода к теоретическому осмыслению понимания понятия "корпорация" как организационной формы, сущность которой отражает цель, задачи и структуру объединения участников корпоративных отношений, а также корпоративного управления как способа обеспечения учета и защиты интересов инвесторов.

Практическая значимость. Полученные результаты являются основой для решения практических проблем корпоративного управления на отечественных предприятиях. Выявленные тенденции позволяют сформулировать институциональные особенности присвоения добавленной стоимости в корпорации, что позволит эффективно управлять финансовой составляющей процесса расширенного воспроизводства группы предприятий.

Ключевые слова: корпорация, акционерное общество, корпоративное управление, корпоративный процесс, общество, собственность, экономическая система.

Bahlei R.R. THEORETICAL ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF CORPORATIONS

Purpose. The aim of the article is to summarize the scientific approach to defining the essence of the corporation as a subject of the economic relationship.

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of the research is fundamental provisions of modern economic theory, scientific works of domestic and foreign scientists, normative and legislative acts of Ukraine concerning establishment of the corporate sector.

During the research were applied the following methods: analysis and synthesis – to study the object and subject of the study; graphic – for a visual display of relationships between the studied indicators, abstract and logical (theoretical generalizations and formulation of conclusions); constructive and experimental (improvement of the management system by the corporations).

Methods of systems analysis and logical generalizations, synergistic approach were used in the analysis of the essence and economic content of categories "corporation", as well as in substantiation the mechanism of intensify the process of corporatization in the national economy of Ukraine.

Findings. It has been established pattern of the ensuring the effectiveness of corporate management on the domestic enterprises, identified and systematized the dominant of components of the influence on the formation and development of corporations in Ukraine. It has been substantiated the theory of corporate governance efficiency, resulting in determined that the improvement of corporate relations are the basis of ensuring the effective functioning of the corporation.

Originality. Scientific novelty lies in the development of theoretical propositions and developing of the conceptual approach regarding the theoretical comprehension understanding of the term "corporation" as an organizational form, the

essence of which reflects the goals, tasks and structure of the association of the corporate relations participants and corporate management as a means of ensuring consideration and investor protection.

Practical value. The obtained results are the basis for solving practical problems of corporate management on the domestic enterprises. The detected tendencies allow formulating institutional arrangements of assignment of value added in the corporation that will enable to manage effectively the financial component of the process of expanded reproduction of the group of enterprises.

Key words: corporation, joint stock company, corporate management, corporate process, partnership, property, economic system.

Скрыль В.В., Лыба К.С. ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Мета. Метою статті є здійснення аналізу основних методик оцінки інвестиційної привабливості підприємства та виявлення їх недосконалості.

Методика дослідження. Під час дослідження використовувалися різноманітні сучасні наукові методи дослідження. При дослідженні використовувалися абсолютні та порівняльні методи визначення привабливості підприємства. Узагальнення інформаційних та літературних джерел для вивчення досвіду визначення інвестиційної привабливості підприємств. За для порівняння методик визначення інвестиційної привабливості – метод суми коефіцієнтів та матричний метод.

Результати. Здійснено оцінку інвестиційної привабливості ПАТ «Полтавакондитер» та розроблено пропозицій щодо її вдосконалення в сучасних умовах. Проаналізовано міжнародну практику оцінки інвестиційної привабливості підприємств. Визначено, що для об'єктивного відображення діяльності підприємства необхідно враховувати не лише її фінансові показники. Виявлено, що існує нагальна потреба щодо координації у проведенні оцінки інвестиційної привабливості підприємства з врахуванням не лише фінансових показників. Запропоновано проведення розрахунку інвестиційної привабливості за допомогою рейтингової оцінки та матричної оцінки інвестиційної привабливості підприємства, що аналізується.

Наукова новизна. Доведено, що на фоні позитивної динаміки розвитку ПАТ «Полтавакондитер» йому притаманні певні проблеми, які мають негативний вплив на подальший розвиток. Обґрунтовано, що при виконанні таких умов, як обмеженість кількісних індикативних показників; використання лише даних публічної бухгалтерської і статистичної звітності, мінімізація використання внутрішньої інформації; здійснення рейтингової оцінки діяльності підприємства можливо як стосовно інших господарюючих суб'єктів, так і в часі дасть можливість здійснити комплексний підхід до визначення інвестиційної привабливості підприємства.

Практична значущість. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання запропонованих у статті теоретичних та практичних розробок щодо визначення інвестиційної привабливості підприємства. Обґрунтована ефективність використання декількох методик визначення інвестиційної привабливості. Сформульована низка пропозицій з якої сприятиме об'єктивному аналізу щодо діяльності підприємства.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, підприємство, інвестор, інвестиційний проект, метод суми коефіцієнтів, матричний метод, фінансові показники.

Скрыль В.В., Лыба К.С. ОЦЕНКА ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ УКРАИНЫ

Цель. Целью статьи является осуществление анализа основных методик оценки инвестиционной привлекательности предприятия и выявление их несовершенства.

Методика исследования. В ходе исследования использовались разнообразные современные научные методы исследования, абсолютные и сравнительные методы определения привлекательности предприятия. Обобщение информационных и литературных источников для изучения опыта определения инвестиционной привлекательности предприятий. Для сравнения методик определения инвестиционной привлекательности были использованы метод суммы коэффициентов и матричный метод.

Результаты. Осуществлена оценка инвестиционной привлекательности ОАО «Полтавакондитер» и разработаны предложения по ее совершенствованию в современных условиях. Проанализировано международную практику оценки инвестиционной привлекательности предприятий. Определено, что для объективного отражения деятельности предприятия необходимо учитывать не только ее финансовые показатели. Виявлено, что существует насущная необходимость по координации в проведении оценки инвестиционной привлекательности предприятия с учетом не только финансовых показателей. Предложено проведение расчета инвестиционной привлекательности с помощью рейтинговой оценки и матричной оценки инвестиционной привлекательности анализируемого.

Научная новизна. Доказано, что на фоне положительной динамики развития ОАО «Полтавакондитер» ему присущи определенные проблемы, которые негативно влияют на дальнейшее развитие. Обосновано, что при выполнении таких условий, как ограниченность количественных индикативных показателей, использование только данных бухгалтерской и статистической отчетности, минимизация использования внутренней информации, осуществление рейтинговой оценки деятельности предприятия возможно как в отношении других действующий субъектов, так и во времени позволит осуществить комплексный подход к определению инвестиционной привлекательности предприятия.

Практическая значимость. Практическое значение полученных результатов заключается в возможности использования предложенных в статье теоретических и практических разработок по определению инвестиционной привлекательности предприятия. Обоснована эффективность использования нескольких

методик определения инвестиционной привлекательности. Сформулировано ряд предложений по способствованию объективному анализу деятельности предприятия.

Ключевые слова: инвестиционная привлекательность, предприятие, инвестор, инвестиционный проект, метод суммы коэффициентов, матричный метод, финансовые показатели.

Skryl V.V., Lyba K.S. THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS EVALUATION ENTERPRISES OF UKRAINE

Purpose. The article aims to analyze the main methods the investment attractiveness evaluation enterprises and identify their imperfections.

Methodology of research. During the study used a variety of modern scientific methods. There was used absolute and comparative methods for determining attractiveness in the study. Moreover, it used summary of information and literature to explore the experience in definition of investment attractiveness enterprises. In order to compare methods for determining the investment attractiveness, it based on sum coefficients method and matrix method.

Findings. It assessed the investment attractiveness in PJSC "Poltavakonditer" and developed proposals for its improvement in modern conditions. It analyzed the international practice of investment attractiveness evaluation enterprises. It was determined that an objective reflection of the company must consider not only on its financial performance. It should calculate the investment attractiveness with using a rating evaluation and matrix method.

Originality. It proved even though positive dynamics of PJSC "Poltavakonditer" it conveys some problems. According to conditions as the limitations of quantitative parameters indicative; using only data of public accounting and statistical reporting; minimizing the use of inside information; the opportunity of implementation company rate will make it possible to execute a comprehensive approach of definition investment attractiveness.

Practical value. The practical significance of the results is the possibility of using proposed theoretical and practical developments concerned the definition of investment attractiveness. It justified the effectiveness of using multiple methods in determining attractiveness. It formulated series proposals that will contribute to an objective analysis in the enterprise.

Key words: investment attractiveness, enterprise, investor, investment project, sum coefficients method, matrix method, financial performance.

Рябикіна О.Г. ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ Й РОЗВИТКУ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ БАЗИ ТА ЇЇ ВПЛИВУ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Удосконалення управління процесами формування та розвитку ТТБ на засадах нових підходів до оцінювання ефективності відтворювальних процесів, які враховуватимуть галузеві особливості.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано систему статистичних, економічних та інших методів і підходів. Зокрема, при обґрунтуванні показника ефективності технології виробництва використовувався логічний підхід та економіко-математичний метод дослідження. При оцінці ефективності альтернативних варіантів оновлення техніко-технологічної бази підприємства на інноваційній основі застосовувався метод порівняння і економічного аналізу. При аналізі альтернативних проектів оновлення ТТБ використовувалися динамічні методи, засновані переважно на дисконтуванні грошових потоків, що утворюються в ході реалізації проекту.

Результати. Визнано доцільним розраховувати рентабельність технічних елементів ТТБ підприємства за прибутком від операційної діяльності. До системи показників ефективності використання технічних елементів ТТБ підприємства слід включати загальні та часткові (екстенсивного та інтенсивного використання техніки) показники оцінки.

Запропоновано використовувати показник ефективності технології виробництва як відношення кінцевого результату функціонування ТТБ підприємства до вартості його технологічної складової, а також коефіцієнт технологічного оснащення виробництва, який відображає витрати на розвиток технології, необхідні для забезпечення досягнення бажаного кінцевого результату функціонування підприємства.

Встановлено, що оцінка ефективності будь-якого з альтернативних варіантів оновлення ТТБ підприємства на інноваційній основі повинна базуватися на наступних основних методологічних принципах: поєднання технічного аналізу з соціальним, ринковим, економічним; зіставлення витрат і результатів запропонованих проектів оновлення з урахуванням зміни цінності грошей у часі; врахування ризиків, пов'язаних з розробкою (купівлею) та впровадженням нового технологічного процесу.

Наукова новизна. Удосконалено методичний підхід до оцінювання ефективності формування й розвитку ТТБ та її впливу на результативність діяльності підприємства, що на відміну від існуючого методу ґрунтується на комплексній системі показників, диференційованих за технічною та технологічною складовими.

Практична значущість. Отримані результати дослідження сприяють можливості розрахунку узагальнюючого показника – інтегрального рівня ТТБ, що дозволяє встановити рівень збалансованості складових ТТБ та є інформаційним базисом для вибору стратегії технологічного розвитку, ключовим індикатором ефективності управління.

Ключові слова: підприємство, техніко-технологічна база, формування й розвиток, ефективність, система показників, узагальнюючий показник.

Рябыкина Е.Г. ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ ТЕХНИКО-ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ БАЗЫ И ЕЕ ВЛИЯНИЯ НА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТЬ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель. Усовершенствование управления процессами формирования и развития ТТБ на основе новых подходов к оцениванию эффективности процессов воспроизводства, которые учитывают отраслевые особенности.

Методика исследования. В процессе исследования использована система статистических, экономических, а также других методов и подходов. В частности, при обосновании показателя эффективности технологии производства использовался логический подход и экономико-математический метод исследования. При оценке эффективности альтернативных вариантов обновления технико-технологической базы предприятия на инновационной основе использовался метод сравнения и экономического анализа. При анализе альтернативных проектов обновления ТТБ использовались динамические методы, которые базируются главным образом на дисконтировании денежных потоков, образующихся в ходе реализации проекта.

Результаты. Определено, что целесообразно рассчитывать рентабельность технических элементов ТТБ по прибыли от операционной деятельности. В систему показателей эффективности использования технических элементов ТТБ предприятия следует включать общие и частные (экстенсивного и интенсивного использования техники) показатели оценки.

Предложено использовать показатель эффективности технологии производства как отношение конечного результата функционирования ТТБ предприятия к стоимости его технологической составляющей, а также коэффициент технологического оснащения производства, который отображает затраты на развитие технологии, необходимые для обеспечения достижения желаемого конечного результата функционирования предприятия.

Установлено, что оценка эффективности любого из альтернативных вариантов обновления ТТБ предприятия на инновационной основе должна базироваться на следующих основных методологических принципах: соединение технического анализа с социальным, рыночным и экономическим; сопоставление затрат и результатов в предложенных проектах обновления с учетом изменения ценности денег во времени; учет рисков, связанных с разработкой (покупкой) и внедрением нового технологического процесса.

Научная новизна. Усовершенствован методологический подход к оцениванию эффективности формирования и развития технико-технологической базы и ее влиянию на результативность деятельности предприятия, который, в отличие от существующего метода, основывается на комплексной системе показателей, дифференцированных по технической и технологической составляющей.

Практическая значимость. Полученные результаты исследования содействуют возможности расчета обобщающего показателя – интегрального уровня ТТБ, который позволяет установить уровень сбалансирования составляющих ТТБ и является информационным базисом для выбора стратегии технологического развития, ключевым индикатором эффективности управления.

Ключевые слова: предприятие, технико-технологическая база, формирование и развитие, эффективность, система показателей, обобщающий показатель.

Riabykina O.H. EFFECTIVENESS EVALUATION OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF TECHNICAL AND TECHNOLOGICAL BASE AND ITS IMPACT ON ENTERPRISE ACTIVITY EFFICIENCY

Purpose. Perfection of the processes of management and formation of TTB on the basis of new approaches to the effectiveness evaluation of reproductive processes, that takes into account branch characteristics.

Methodology of research. In the research the following system of statistic, economic and other methods and approaches was used. That is, while substantiating the index of production technology logical approach and economic-mathematical method of research were used. At evaluation of efficiency of alternative options of technical and technological base of enterprise on innovative basis a method of comparison and economic analysis were implemented. At alternative projects analysis of TTB up-grading there were used dynamic methods, mainly based on cash flows discounting that happen while project implementation.

Findings. It was considered feasible to calculate profitability of technical elements of enterprise TTB by revenue of operational activity. General and partial (extensive and intensive use of technique) indexes of evaluation should be included to the system of efficiency of enterprise TTB elements. It is suggested to use index of efficiency of production technology as a ratio of final result of enterprise TTB to the cost of its technological part, as well as ratio of technological base which shows cost of technology development that assure the obtaining of final result of enterprise operation. It is grounded that evaluating the effectiveness of any of the alternatives up-grading of technical and technological base on the basis of innovation it should be based on the following methodological principles: combination of technical analysis of the social, market, economic ones, comparing the costs and benefits of proposed project updates to the changing value of money over time, taking into account the risks associated with the development (purchase) and the introduction of a new process.

Originality. It is perfected a methodological approach to the evaluation of the efficiency of formation and development of technical and technological base and its impact on the effectiveness of the company which to the contrast of existing one is based on the overall system of performance, differentiated by technical and technological components.

Practical value. The obtained research results allow possibility of calculation of synthesis indicator-integral TTB level that enables to consider a level of balanced TTB parts and is an information basis for the choice of technological development, a key indicator of management efficiency.

Key words: enterprise, technical and technological base, formation and development, efficiency, system of indicators, the synthesis indicator.

Романко О.П. ІНФОРМАЦІЙНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Метою даної роботи є розробка теоретичних засад інформаційного забезпечення для прийняття управлінських рішень щодо конкурентоспроможності підприємства.

Методика дослідження. Для вирішення поставлених завдань та досягнення мети даної роботи використано такі методи дослідження, як семантичний аналіз для визначення категорій: «інформація», «інформаційні технології», «інформаційні системи», «інформаційне забезпечення управління».

Застосовано аналіз наукових результатів вітчизняних та зарубіжних науковців – економістів при визначенні впливу взаємопов'язаності інформації на формування якості інформаційного забезпечення управління підприємством.

Використано експертний метод при вивченні досвіду застосування класів систем управління підприємством та при дослідженні основних переваг та недоліків в практичному застосуванні таких інформаційних систем : MSP (Master Schedule Planning – об'ємно-календарне планування), MRP (Material Requirement Planning – планування матеріальних ресурсів). MRP II (Manufacturing Recourse Planning – планування виробничих ресурсів з аналізом результатів виробничого плану), ERP (Enterprise Recourse Planning – клас інтегрованих систем управління підприємством).

Застосовано структурно - логічний аналіз для вивчення впливу інформаційного потоку, перетворення його в ефективну інформацію, що використовується для утримання та підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Результати. Обґрунтовано сутність таких категорій, як «інформація», «інформаційні технології», «інформаційні системи», «інформаційне забезпечення управління» та проаналізовано зв'язок між ними. Доведена роль інформаційного забезпечення управління конкурентоспроможністю підприємства, як сучасного фактору позитивного впливу.

Наукова новизна. Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що вперше визначено роль інформаційного забезпечення управління підприємством для підвищення його конкурентоспроможності та набуття нових переваг як на зовнішніх, так і на внутрішніх ринках збуту товару.

Практична значущість. Отримані результати дослідження можна використовувати на вітчизняних підприємствах для підготовки управлінських рішень, формування конкурентних переваг та підвищення рівня конкурентоспроможності на ринку.

Ключові слова: підприємство, конкурентоспроможність, управління, інформаційне забезпечення, прийняття рішень.

Романко А.П. ИНФОРМАЦИОННЫЕ АСПЕКТЫ УПРАВЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ

Целью данной работы является разработка теоретических основ информационного обеспечения для принятия управленческих решений по конкурентоспособности предприятия.

Методика исследования. Для решения поставленных задач и достижения цели данной работы использованы следующие методы исследования, как семантический анализ для определения экономических категорий «информация», «информационные технологии», «информационные системы», «информационное обеспечение управления».

Анализ научных результатов отечественных и зарубежных ученых - экономистов в определенные взаимосвязанности информации на влияние формирования информационного обеспечения управления предприятием.

Экспертный метод - для исследования опыта использования классов систем управления предприятием. Исследованы основные преимущества и недостатки в практическом применении таких информационных систем: MSP (Master Schedule Planning - объемно -календарное планирование), MRP (Material Requirement Planning - планирование материальных ресурсов). MRP II (Manufacturing Recourse Planning - планирование производственных ресурсов с анализом результатов производственного плана), ERP (Enterprise Recourse Planning - класс интегрированных систем управления предприятием).

Также использован структурно логический анализ для формирования влияния информационного потока, преобразования его в эффективную информацию, используемую для удержания и повышения конкурентоспособности предприятия.

Результаты. Определена сущность таких категорий, как «информация», «информационные технологии», «информационные системы», «информационное обеспечение управления» и проанализирована связь между ними. Обоснована роль информационного обеспечения управления конкурентоспособностью предприятия, как современного фактора положительного влияния.

Научная новизна. Научная новизна исследования заключается в том, что впервые определена роль информационного обеспечения управления предприятием для повышения его конкурентоспособности и приобретения новых преимуществ как на внешних, так и на внутренних рынках сбыта товара .

Практическая значимость. Украинским производственным предприятиям следует использовать существующие эффективные и адаптированные для их влияния деятельности информационные системы. В результате привлечений информационных ресурсов для подготовки управленческих решений, предприятие создает себе еще один дополнительный фактор формирования конкурентных преимуществ и повышает свой уровень конкурентоспособности на рынке.

Ключевые слова: предприятие, конкурентоспособность, управление, информационное обеспечение, принятие решений.

Romanko O.P. INFORMATIONAL ASPECTS OF ENTERPRISE COMPETITIVENESS MANAGEMENT

Purpose. The aim of this work is to form information support theoretical foundations for management decision-making by enterprise competitiveness.

Methodology of research. In order to achieve the objectives and the goal of this study the following research methods are used: the semantic analysis to determine the categories of "information", "information technology", "information systems", "management information application".

Analysis of the research results of domestic and foreign scientists - economists in the certain interconnection of information to the influence of the formation of enterprise information management application.

Expert method – used in order to study the experience of using the classes of enterprise management systems. The basic advantages and disadvantages in practical application of the following information systems are studied: MSP (Master Schedule Planning – volumetric scheduling), MRP (Material Requirement Planning - material resource planning), MRPII (Manufacturing Recourse Planning - planning of inputs with the analysis the results of the operating plan), ERP (Enterprise Recourse Planning - class of integrated enterprise management systems).

The structural and logical analysis in order to form the impact of information flow, transforming it into the effective information that is used for maintenance and increase of enterprise competitiveness is used. As a result of this work - all the results are summarized and the key aspects of the role of information management application to improve the competitiveness of domestic enterprises are formed.

Findings. The essence of such categories as "information", "information technology", "information systems", "management information application" and the connection between them are analyzed. The role of information management application in enterprise competitiveness as the modern factor of positive impact is proved.

Originality. Scientific novelty of the obtained results is that the role of enterprise information management application in order to increase its competitiveness and acquisition of new advantages in both external and domestic markets for the goods are determined for the first time.

Practical value. Ukrainian enterprises should use the existing efficient information systems adapted to their activity impact. As a result of information resources involvement for the preparation of management decisions, the company creates the further additional factor of competitive advantage forming and increases the level of its competitiveness in the market.

Key words: enterprise, competitiveness, management, informative providing, making decision.

Мельник О.І. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ

Мета. Систематизація та обґрунтування зовнішніх факторів формування, розвитку й забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських товаровиробників.

Методика дослідження ґрунтується на поєднанні наукових методів та має за мету визначення та формування сукупності зовнішніх факторів конкурентоспроможності виробників сільськогосподарської продукції. У процесі дослідження застосовано системний підхід до вивчення процесів і явищ, що дало змогу комплексно врахувати зовнішні чинники, умови й обставини, які впливають на функціонування сільськогосподарських товаровиробників. У дослідженні абстрактно-логічний метод використаний для теоретичних узагальнень результатів наукового пошуку і формування висновків; застосування методів аналогії, економічного моделювання дало змогу розвинути пропозиції щодо систематизації зовнішніх факторів конкурентоспроможності сільськогосподарських товаровиробників; термінологічний підхід – для уточнення окремих понять.

Результати. На основі аналізу й систематизації різних підходів класифіковані за середовищем функціонування фактори формування, розвитку та забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських товаровиробників. Систематизовано зовнішні фактори конкурентоспроможності виробників сільськогосподарської продукції на різних конкурентних рівнях.

Наукова новизна. Визначено подальший розвиток основних наукових підходів щодо систематизації зовнішніх факторів конкурентоспроможності та підвищення рівня конкурентоспроможності сільськогосподарських товаровиробників.

Практична значущість. Результати проведеного дослідження можуть бути використані при визначенні конкурентних переваг сільськогосподарських товаровиробників, формуванні конкурентного потенціалу та відповідного рівня їх конкурентоспроможності.

Ключові слова: фактор конкурентоспроможності, сільськогосподарські товаровиробники, конкурентна перевага, конкурентний потенціал, конкурентна позиція

Мельник О.И. СИСТЕМАТИЗАЦИЯ ВНЕШНИХ ФАКТОРОВ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ТОВАРОПРОИЗВОДИТЕЛЕЙ

Цель. Систематизация и обоснование внешних факторов формирования, развития и обеспечения конкурентоспособности сельскохозяйственных товаропроизводителей.

Методика исследования основывается на сочетании научных методов и имеет целью определение и формирование совокупности внешних факторов конкурентоспособности производителей сельскохозяйственной продукции. В процессе исследования применены системный подход к изучению процессов и явлений, что позволило комплексно учесть внешние факторы, условия и обстоятельства, которые влияют на функционирование сельскохозяйственных товаропроизводителей. В исследовании абстрактно-логический метод использован для теоретических обобщений результатов научного поиска и формирование выводов; применение методов аналогии, экономического моделирования позволило развить предложение по систематизации внешних факторов конкурентоспособности сельскохозяйственных товаропроизводителей; терминологический подход – для уточнения отдельных понятий.

Результаты. В статье на основании анализа и систематизации различных подходов факторы формирования, развития и обеспечения конкурентоспособности сельскохозяйственных товаропроизводителей классифицированы по признаку сферы функционирования. Рассмотрены и систематизированы внешние

факторы конкурентоспособности производителей сельскохозяйственной продукции на различных конкурентных уровнях.

Научная новизна. Определены дальнейшее развитие основных научных подходов к систематизации внешних факторов конкурентоспособности и повышения уровня конкурентоспособности сельскохозяйственных товаропроизводителей.

Практическая значимость. Результаты проведенного исследования могут быть использованы при определении конкурентных преимуществ сельскохозяйственных товаропроизводителей, формировании конкурентного потенциала и соответствующего уровня их конкурентоспособности.

Ключевые слова: фактор конкурентоспособности, сельскохозяйственные товаропроизводители, конкурентное преимущество, конкурентный потенциал, конкурентная позиция.

Melnyk O.I. SYSTEMATIZATION OF THE EXTERNAL FACTORS OF COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL PRODUCERS

Purpose. Systematization and grounding of the external factors of formation, development and maintenance of the competitiveness of agricultural producers.

Methodology of research is based on the combination of the research methods (dialectical method, methods of analysis and synthesis, analytical method) and aims at the identification and formation of the external factors of competitiveness of agricultural producers.

Findings. The factors of forming, development and competitiveness of agricultural producers are classified according to the environment of operation on the basis of analysis and systematization of different approaches. The external factors of competitiveness of agricultural producers are considered and systematized at different competitive levels.

Originality consists in the further development of the main scientific approaches to the systematization of the external factors of competitiveness and the increase of the level of the competitiveness of the agricultural producers.

Practical value. The results of the research can be used for identification of the competitive advantages of agricultural producers, for formation of the competitive capacity and the appropriate level of their competitiveness.

Key words: the factor of competitiveness, agricultural producers, competitive advantage, competitive potential and competitive position.

Медвідь В.Ю. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Мета. Метою статті є використання системного підходу до забезпечення ефективного розвитку регіонів та обґрунтування економічного механізму його регулювання.

Методика дослідження. Під час дослідження використані такі методи: системний підхід, метод синтезу (для уточнення визначення “ефективність” та “результативність” економічного розвитку регіонів); метод логічної абстракції (для аналізу відтворних процесів і характеристики існуючої моделі економіки регіону).

Результати. Виявлено, що використання на практиці методів економічного регулювання регіонального розвитку повинне передбачати появу деякої позитивної динаміки в зміні відповідних оцінок використання основних елементів продуктивних сил, яке може бути кваліфікована як поява ефекту (економічного ефекту або ефекту масштабу). Встановлено, що в подальших дослідженнях слід актуалізувати пошук адекватних методів виміру найбільш важливих параметрів економічного і соціального розвитку регіонів.

Наукова новизна. Набув подальшого розвитку науковий підхід до обґрунтування системного підходу щодо забезпечення ефективності тривісного процесу регулювання економічного соціального розвитку регіонів.

Практична значущість. Отримані результати дослідження, які пов'язані з обґрунтуванням економічного механізму ефективного системного регулювання розвитку регіонів, можуть бути використані в роботі територіальних органів управління.

Ключові слова: регіон, регіональний розвиток, ефективність, регіональна ефективність, економічність, результативність

Медведь В.Ю. СИСТЕМНЫЙ ПОДХОД К ОБЕСПЕЧЕНИЮ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ РЕГУЛЯЦИИ РАЗВИТИЯ РЕГИОНОВ.

Цель. Целью статьи является использование системного подхода к обеспечению эффективного развития регионов и обоснования экономического механизма его регулирования.

Методика исследования. Во время исследования использованы такие методы: системный подход, метод синтеза (для уточнения определения “эффективность” и “результативность” экономического развития регионов); метод логической абстракции (для анализа воспроизводственных процессов и характеристики существующей модели экономики региона).

Результаты. Обнаружено, что использование на практике методов экономического регулирования регионального развития должно предусматривать появление некоторой позитивной динамики в изменении соответствующих оценок использования основных элементов производительных сил, которое может быть квалифицировано как появление эффекта (экономического эффекта или эффекта масштаба). Установлено, что в последующих исследованиях следует актуализировать поиск адекватных методов измерения наиболее важных параметров экономического и социального развития регионов.

Научная новизна. Приобрел последующее развитие научный подход к обоснованию системного подхода относительно обеспечения эффективности трехуровневого процесса регулирования экономического социального развития регионов.

Практическая значимость. Полученные результаты исследования, которые связаны с обоснованием экономического механизма эффективного системного регулирования развития регионов, могут быть использованы в работе территориальных органов управления.

Ключевые слова: регион, региональное развитие, эффективность, региональная эффективность, экономичность, результативность

Medvid' V.Yu. SYSTEMATIC APPROACH TO PROVIDING EFFECTIVENESS OF ECONOMIC REGULATION OF REGIONAL DEVELOPMENT

Purpose. The purpose of the article is the use of approach of the systems to providing of effective development of regions and ground of economic mechanism of his adjusting.

Methodology of research. During research such methods are used: approach of the systems, method of synthesis (for clarification of determination there is "efficiency" and "effectiveness" of economic development of regions); method of logical abstraction (for the analysis of reproduction processes and description of existent model of economy of region).

Findings. It is discovered that the use in practice of methods of the economic adjusting of regional development must foresee appearance of some positive dynamics in the change of the proper estimations of the use of basic elements of productive forces, which can be skilled as appearance of effect (economic effect or effect of scale). It is set that in subsequent researches it is necessary aktualizirovat' the search of adequate methods of measuring of the most essential parameters of economic and social development of regions.

Originality. The scientific going purchased subsequent development near the ground of approach of the systems in relation to providing of efficiency of three-level process of adjusting of economic social development of regions.

Practical value. Got results can be drawn on researches which are related to the ground of economic mechanism of the effective system adjusting of development of regions in-process territorial organs of management.

Key words: region, regional development, efficiency, regional efficiency, economy, effectiveness

Чирва О.Г. ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНА СТРАТЕГІЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Мета. Метою дослідження є розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо удосконалення інноваційно-орієнтованої стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємств харчової .

Методика дослідження. У процесі дослідження використано наступні наукові методи: системно-структурного та логічного узагальнення – для дослідження концептуальних засад конкурентоспроможності регіональної соціально-економічної системи; структурно-функціональний – для вибору регіональної політики щодо підвищення рівня конкурентоспроможності регіональної соціально-економічної системи, побудови організаційної структурної побудови управління процесами підвищення рівня конкурентоспроможності та інфраструктурного забезпечення розвитку регіональної господарської системи на основі інновацій.

Результати дослідження. Розглянуто стратегії інноваційні підвищення конкурентоспроможності регіональних соціально-економічних систем країни. Запропоновано модель ухвалення рішень щодо інноваційної стратегії регіональної соціально-економічної системи, яка надає можливість оцінити конкурентну позицію регіональної соціально-економічної системи.

Наукова новизна. Запропоновані напрями удосконалення інфраструктури інноваційного розвитку регіональних соціально-економічних систем держави, а також диференційований підхід до формування інфраструктурного забезпечення розвитку регіональної господарської системи на інноваційній основі в залежності від рівня її інноваційного потенціалу.

Практична значущість. Отримані результати дослідження можна використовувати при формуванні стратегії соціально-економічного розвитку регіонів, створенні регіональних програм, у практичній діяльності органів влади різних рівнів.

Ключові слова: регіональні соціально-економічні системи, конкурентна позиція, конкурентоздатність, інноваційно орієнтована стратегія, інноваційний потенціал, інноваційний розвиток держави.

Чирва О.Г. ИННОВАЦИОННО-ОРИЕНТИРОВАННАЯ СТРАТЕГИЯ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ РЕГИОНАЛЬНЫХ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ СИСТЕМ

Цель. Целью исследования является разработка теоретических положений и практических рекомендаций по совершенствованию стратегии, ориентированной на инновации для повышения конкурентоспособности предприятий питания.

Методология исследования. В процессе исследования, мы использовали следующие научные методы: систематический и структурные и логические обобщения – для изучения концептуальной основы конкурентоспособности региональных социально экономических систем; структурно функциональный – чтобы выбрать региональной политики для повышения конкурентоспособности региональных социально экономических систем, построения процессов управления организационной структурной конструкции повысить уровень конкурентоспособности и инфраструктуры для обеспечения развития региональной экономической системы, основанной на инновациях.

Результаты исследования. Рассмотрены стратегии инновационные повышения конкурентоспособности региональных социально - экономических систем страны. Предложена модель принятия решений по инновационной стратегии региональной социально -экономической системы , которая позволяет оценить конкурентную позицию региональной социально -экономической системы.

Научная новизна. Предложены направления совершенствования инфраструктуры инновационного развития региональных социально - экономических систем государства, а также дифференцированный подход к формированию инфраструктурного обеспечения развития региональной хозяйственной системы на инновационной основе в зависимости от уровня ее инновационного потенциала.

Практическая значимость. Полученные результаты исследования можно использовать при формировании стратегии социально-экономического развития регионов, создании региональных программ, в практической деятельности органов власти разных уровней.

Ключевые слова: региональные социально-экономические системы, конкурентная позиция, конкурентоспособность, инновационно ориентированная стратегия, инновационный потенциал, инновационное развитие государства.

Chyrva O.H. INNOVATION-ORIENTED STRATEGY OF IMPROVING THE COMPETITIVENESS OF REGIONAL SOCIAL AND ECONOMIC SYSTEMS

Purpose. The purpose of the study is the development of theoretical provisions and practical recommendations for improvement of innovation-oriented strategy to enhance the competitiveness of the enterprises of food.

Methodology of research. In the process of research, we used the following scientific methods: systematic and structural and logical generalization – for the study of the conceptual foundations of competitiveness of regional socio-economic systems; structural-functional – to select a regional policy to improve the competitiveness of regional socio-economic systems, constructing organizational structural construction management processes increase the level of competitiveness and infrastructure to ensure the development of regional economic system based on innovation.

Findings. The innovative strategies to increase competitiveness of regional socio-economic systems of the country. The model of decision-making regarding the innovation strategy of the regional socio-economic system, which provides an opportunity to assess the competitive position of regional socio-economic systems.

Originality. Proposed areas of improvement of the infrastructure of innovative development of regional socio-economic systems of the State, as well as a differentiated approach to the formation of the infrastructure to ensure the development of regional economic system on the innovation basis depending on the level of its innovation potential.

Practical value. Obtained results can be used in the formation of the strategy of socio-economic development of the regions, the creation of regional programs, in practice the authorities of different levels.

Key words: regional socio-economic system, competitive position, competitiveness, innovation-oriented strategy, innovation potential, innovative development of the state.

Лазарева О.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМІ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ

Мета. Метою написання статті є обґрунтування сутності земельного менеджменту з урахуванням вимог раціонального використання та охорони земель.

Методика дослідження. Методологічною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії, новітні наукові здобутки в галузі економіки сільського господарства в цілому, так і землекористування зокрема. Для досягнення поставленої мети використані такі методи: морфологічного аналізу (при опрацюванні наукових публікацій з питань розвитку земельного менеджменту для формування його теоретико-методичних положень), абстрактно-логічний (при визначенні наукових засад системи раціонального землекористування та теоретичного узагальнення понятійного апарату в сфері земельного менеджменту), наукового узагальнення (при обґрунтуванні сутності раціонального використання та охорони земель і земельного менеджменту).

Результати. Теоретично узагальнено процес формування основ земельного менеджменту в системі землекористування, яке спрямоване на вирішення проблем раціонального використання та охорони земель. Запропоновані інноваційні підходи та принципи земельного менеджменту. Обґрунтовано систему концептуальних положень щодо визначення засад розвитку землекористування спирається на тактику формування земельної політики.

Наукова новизна. Узагальнено теоретичні засади управління землекористуванням та уточнено категорії «раціональне використання землі» та «земельний менеджмент». Запропоновані принципи земельного менеджменту, якими мають керуватися земельні менеджери з огляду на існуючі соціально-економічні та екологічні умови.

Практична значущість. Отримані висновки і рекомендації, теоретико-методологічні підходи статті можуть бути використані землевпорядниками, землеоцінними організаціями, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування та іншими фізичними і юридичними особами.

Ключові слова: раціональне використання землі, раціональне землекористування, менеджмент, земельний менеджмент, принципи земельного менеджменту.

Лазарева А.В. ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТА В СИСТЕМЕ РАЦІОНАЛЬНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬ

Цель. Целью написания статьи является обоснование сущности земельного менеджмента с учетом требований рационального использования и охраны земель.

Методика исследования. Методологической основой исследования являются фундаментальные положения современной экономической теории, новейшие научные достижения в области экономики сельского хозяйства в целом, так и землепользования в частности. Для достижения поставленной цели использованы следующие методы: морфологического анализа (при разработке научных публикаций по вопросам развития

земельного менеджмента для формирования его теоретико - методических положений), абстрактно - логический (при определении научных основ системы рационального землепользованием и теоретического обобщения понятийного аппарата в сфере земельного менеджмента), научного обобщения (при обосновании сущности рационального использования и охраны земель и земельного менеджмента).

Результаты. Теоретически обобщены процесс формирования основ земельного менеджмента в системе землепользования, которое направлено на решение проблем рационального использования и охраны земель. Предложенные инновационные подходы и принципы земельного менеджмента. Обоснована система концептуальных положений относительно определения основ развития землепользования опирается на тактику формирования земельной политики.

Научная новизна. Обобщены теоретические основы управления землепользованием и уточнены категории « рациональное использование земли» и «земельный менеджмент». Предложенные принципы земельного менеджмента, которыми должны руководствоваться земельные менеджеры учитывая существующие социально - экономические и экологические условия.

Практическая значимость. Полученные выводы и рекомендации, теоретико - методологические подходы статьи могут быть использованы землеустроительными, землеоценочных организациями, органами исполнительной власти и органами местного самоуправления и другими физическими и юридическими лицами.

Ключевые слова: рациональное использование земли, рациональное землепользование, менеджмент, земельный менеджмент, принципы земельного менеджмента.

Lazareva O.V. FEATURES OF LAND MANAGEMENT DEVELOPMENT IN THE SYSTEM OF RATIONAL USE OF LANDS

Purpose. The purpose of the article is the explanation of land management essence using requirements of land utilization and land conservation.

Methodology of research. The methodological bases of research are fundamental statements of modern economic theory, up-to-date scientific achievements in the sphere of the agricultural economy on the whole and land utilization in particular. To achieve this purpose such methods as: morphological analysis (while processing scientific publications regarding land management statements), abstract (while determination scientific basis of the system of rational utilization and theoretical summary of terminological summary of terminological base in the sphere of land management), scientific summary (while explanation of the essence of the land rational utilization and land conservation as well as land management), were used.

Findings. The land management base in the system of land utilization and is directed at the problem of rational land utilization and land conservation solving. Innovation approaches and principals of land management were proposed. The system of conceptual statements about determination of land utilization development basis is guided by the tactics of formations of land policy.

Originality. Originality of research are the summary of theoretical basis of land utilizations management and specification of such categories as «rational land utilization» and «land management». Proper principals of land management which land managers should follow due to present social-economic and ecological conditions are proposed.

Practical value. Practical value of this research is that gained results and recommendations can be used by land arrangement and land evaluation organizations, agencies of executive power and institutions of local governing and other physical and legal entities.

Key words: rational land utilization, management, land management, land management principals.

Лисюк О.В. МОТИВАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ФАКТОР ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

Мета. Метою дослідження є наукове обґрунтування практичних засад ефективного використання земельних ресурсів сільськогосподарськими підприємствами в ринкових умовах.

Методика дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження є діалектичний метод пізнання та системний підхід до вивчення економічних явищ і процесів, а також фундаментальні положення економічної теорії та наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з проблем використання земельних ресурсів. У процесі дослідження було застосовано низку наукових методів пізнання, зокрема: аналіз і синтез, історичний і логічний методи (характеристика сучасного стану сільського господарства області та визначення основних тенденцій у системі землекористування агроформувань, багатомірний факторний аналіз обсягів виробництва сільськогосподарської продукції у розрізі адміністративних районів), розробка наукової гіпотези (обґрунтування існування залежності між мотивацією аграрних підприємств у збільшенні земельних угідь у користуванні та структурою виробленої сільськогосподарської продукції).

Результати. Дослідження динаміки змін у системі землекористування аграрних підприємств, обсягах та структурі виробництва сільськогосподарської продукції серед зазначеної категорії товаровиробників дають підстави стверджувати про існування певної залежності між структурою виробленої сільськогосподарської продукції та попитом на земельні угіддя.

Так, у господарствах адміністративних районів Львівщини групи-2 спостерігалися ріст обсягів виробництва тваринницької продукції у порівнянні з групою-1 на 62,0 пунктів та зменшення обсягів виробництва продукції рослинництва на 26,8 пункту. Крім того, слід зазначити, що темпи зростання загальних обсягів виробництва сільськогосподарської продукції на 100 га угідь у групі-2 перевищували аналогічні темпи у групі-1 на 13,4 пункту,

що підтверджує високу ймовірність існування висунутої гіпотези про існування зв'язку між попитом на земельні угіддя та структурою виробленої сільськогосподарської продукції.

Наукова новизна. Обґрунтовано застосування методу багатомірного факторного аналізу при дослідженні процесів, які відбуваються у системі землекористування аграрних підприємств.

Практична значущість. Застосування методики запропонованого дослідження відкриває нові можливості для поглибленого аналізу процесів, які відбуваються у сільськогосподарському виробництві, з врахуванням взаємозв'язку між кон'юктурою ринку як чинника, що визначає обсяги виробництва того чи іншого виду продукції на певному етапі, та попитом на головний ресурс галузі, і розробки на цій основі ефективних державних програм щодо підтримки аграрного сектора економіки та забезпечення його поступального розвитку.

Ключові слова: землекористування, факторний аналіз, мотивація, ефективність, аграрна реформа.

Лысюк О.В. МОТИВАЦИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ КАК ОПРЕДЕЛЯЮЩИЙ ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ

Цель. Целью исследования является научное обоснование практических основ эффективного использования сельскохозяйственными предприятиями земельных ресурсов.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования является диалектический метод познания и системный подход к изучению экономических явлений и процессов, а также фундаментальные положения экономической теории, научные работы отечественных и зарубежных ученых по проблеме использования земельных ресурсов.

В процессе исследования был применен ряд научных методов познания, в частности: анализ и синтез, исторический и логический методы (характеристика современного состояния сельского хозяйства области, определение основных тенденций в системе землепользования агроформирований, многомерный факторный анализ объемов производства сельскохозяйственной продукции в разрезе административных районов), разработка научной гипотезы (обоснование существования зависимости между мотивацией аграрных предприятий в увеличении земельных угодий и структурой произведенной сельскохозяйственной продукции).

Результаты. Исследование динамики изменений в системе землепользования аграрных предприятий, объемах и структуре производства сельскохозяйственной продукции среди указанной категории товаропроизводителей дают основания утверждать о существовании определенной зависимости между структурой производимой сельскохозяйственной продукции и спросом на земельные угодья.

Так, в хозяйствах административных районов области группы-2 наблюдались рост объемов производства животноводческой продукции по сравнению с группой-1 на 62,0 пунктов и уменьшение объемов производства продукции растениеводства на 26,8 пункта. Кроме того, следует отметить, что темпы роста общих объемов производства сельскохозяйственной продукции на 100 га угодий в группе-2 превышали аналогичные темпы в группе-1 на 13,4 пункта, что подтверждает высокую вероятность выдвинутой гипотезы о существовании связи между спросом на земельные угодья и структурой производимой сельскохозяйственной продукции.

Научная новизна. Обосновано применение метода многомерного факторного анализа при исследовании процессов, происходящих в системе землепользования аграрных предприятий.

Практическая значимость. Применение методики предлагаемого исследования открывает новые возможности для углубленного анализа процессов, происходящих в сельскохозяйственном производстве, с учетом взаимосвязи между кон'юктурой рынка как фактора, определяющего объемы производства того или иного вида продукции на определенном этапе, и спросом на главный ресурс отрасли, и разработки на этой основе эффективных программ по поддержке аграрного сектора экономики государства и обеспечение его поступательного развития.

Ключевые слова: землепользование, факторный анализ, мотивация, эффективность, аграрная реформа.

Lysiuk O.V. MOTIVATION OF THE AGRICULTURAL ENTERPRISES AS A DETERMINING FACTOR OF FORMATION OF THE LAND USE SYSTEM

Purpose. The purpose of research is the scientific substantiation of practical bases of an effective utilization of land resources with the agricultural enterprises.

Methodology of research. A theoretical and methodological basis of research is the dialectic method of knowledge and system approach to study of the economic phenomena and processes, and also fundamental rules of the economic theory and scientific jobs of the domestic and foreign scientists on a problem of use of land resources.

In the study was used such scientific methods as analysis and synthesis, historical and logical methods (description of the current state of regional agriculture and identifying key trends in the system of land use of agricultural enterprises, multivariate factor analysis of agricultural production in administrative districts), scientific hypothesis (existence dependencies between motivation farms to increase use of land and structure of agricultural production).

Findings. The study of the dynamics of changes in land use of agricultural enterprises, scope and structure of agricultural production among this category of producers give grounds to affirm the existence of a relationship between the structure of agricultural production and the demand for lands.

Thus, in the farms of administrative districts of group-2 was observed growth in output of livestock products compared with group-1 at 62.0 points and a decrease in crop production by 26.8 points. Furthermore, the growth rate of total agricultural production on 100 hectares of land in group-2 exceeded the similar rate in group-1 to 13.4 points, confirming a high probability of the existence of the hypothesis of a link between the demand for lands and the structure of agricultural production.

Originality. Application of a factor analysis method at research of processes which occur in system of land use of the agrarian enterprises.

Practical value. The proposed technique of research opens new opportunities for in-depth analysis of the processes that occur in agricultural production, taking into account the relationship between market conditions as a factor that determines the output of a particular type of production, and demand for primary resource of branch and on this

basis to develop effective government programs to support the agricultural sector and ensure its sustainable development.

Key words: land use, factor analysis, motivation, efficiency, agrarian reform.

Бугайчук О.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ У ЗОНІ ДОПУСТИМОГО РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ

Метою статті є визначення еколого-економічних тенденцій у трансформації земельних угідь Житомирської області та районів, віднесених до зони допустимого радіоактивного забруднення.

Методика дослідження. Для розв'язання поставлених у публікації цілей застосовувались такі методи економічних досліджень: 1) діалектичний та абстрактно-логічний, для визначення предмета дослідження, формулювання висновків та пропозицій; 2) індукції, для пошуку можливих шляхів покращення екологічно-господарського балансу області та зони допустимого радіоактивного забруднення; 3) дедукції, для встановлення основних причин, що призвели до вищевказаного дисбалансу; 4) графічний, для визначення науково обґрунтованого рівня розораності територіальних структур; 5) аналітичних розрахунків, для аналізу господарської діяльності суб'єктів господарювання у зоні радіоактивного забруднення та Житомирської області; 6) економіко-математичний, для визначення перспектив переходу землекористування досліджуваного регіону на екологічно сталу основу.

Результати. Для приведення агроландшафту Житомирського Полісся до екологічно обґрунтованої структури необхідно вилучити та перевести у стабілізуючі угіддя 191,1 тис. га ріллі, з них у зоні допустимого радіоактивного забруднення 102,1 тис. га. Найбільш доцільним шляхом здійснення таких трансформації є організація землеводіння та землекористування на адаптивно-ландшафтних засадах. Такий підхід може покращити еколого-економічні показники землекористування у Житомирській області, та у районах, що зазнали радіоактивного забруднення. Зміни структури сільськогосподарських земель та угідь на цій основі покликані на приведення сучасної системи використання земельних ресурсів на ресурсозберігаючу основу, в межах якої повинна відбуватись подальша інтенсифікація використання земельних ресурсів.

Наукова новизна полягає у теоретико-методологічному обґрунтуванні агроландшафтних особливостей Житомирської області та зони радіоактивного забруднення зокрема в сучасних умовах господарювання.

Практична значущість. Ведення господарської діяльності на екологічно збалансованій території в поєднанні із дотриманням науково обґрунтованої системи землеробства є єдиним шляхом збільшення економічної ефективності землекористування, що задовольняє умови сталого розвитку. Дана стаття покликана на висвітлення екологічних проблем, спричинених сільськогосподарським перенавантаженням територій Житомирської області та зони допустимого радіоактивного забруднення.

Ключові слова: агроландшафт, екологічна стабільність, екологічно збалансоване використання земельних угідь, землекористування, зона допустимого радіоактивного забруднення, трансформація сільськогосподарських земель.

Бугайчук О.В. ТРАНСФОРМАЦИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ЗЕМЕЛЬ В ЗОНЕ ДОПУСТИМОГО РАДИОАКТИВНОГО ЗАГРЯЗНЕНИЯ.

Целью статьи является определение эколого -экономических тенденций в трансформации земельных угодий Житомирской области и районов, отнесенных к зоне допустимого радиоактивного загрязнения.

Методика исследования. Для решения поставленных в публикации целей применялись следующие методы экономических исследований: 1) диалектический и абстрактно - логический, для определения предмета исследования, формулирования выводов и предложений; 2) индукции, для поиска возможных путей улучшения эколого хозяйственного баланса области и зоны допустимого радиоактивного загрязнения; 3) дедукции, для установления основных причин, которые привели к вышеуказанному дисбалансу; 4) графический, для определения научно обоснованного уровня распаханности территориальных структур; 5) аналитических расчетов, для анализа хозяйственной деятельности субъектов хозяйствования в районах, отнесенных к зоне радиоактивного загрязнения и Житомирской области; 6) экономико - математический, для определения перспектив перехода землепользования исследуемого региона на экологически устойчивую основу.

Результаты. Для приведения агроландшафта Житомирского Полесья к экологически обоснованной структуре необходимо изъять и перевести в стабилизирующие угодья 191,1 тыс. га пашни, из них в зоне допустимого радиоактивного загрязнения 102,1 тыс. га. Наиболее целесообразным путем осуществления таких трансформации является организация землевладения и землепользований на адаптивно - ландшафтных принципах. Такой подход может улучшить эколого - экономические показатели землепользования в Житомирской области и в районах подвергшихся радиоактивному загрязнению. Изменения структуры сельскохозяйственных земель и угодий на этой основе призваны на приведение современной системы использования земельных ресурсов на ресурсосберегающую основу, в рамках которой должна происходить дальнейшая интенсификация использования земельных ресурсов.

Научная новизна состоит в теоретико - методологическом обосновании агроландшафтных особенностей Житомирской области и зоны радиоактивного загрязнения в современных условиях хозяйствования.

Практическая значимость. Ведение хозяйственной деятельности на экологически сбалансированной территории в сочетании с соблюдением научно обоснованной системы земледелия является единственным путем увеличения экономической эффективности землепользования, удовлетворяющим условиям устойчивого развития. Данная статья призвана на освещение экологических проблем, вызванных сельскохозяйственной перегрузкой территорий Житомирской области и зоны допустимого радиоактивного загрязнения.

Ключевые слова: агроландшафт, екологічна стабільність, екологічно сбалансоване використання земельних угідь, землекористування, зона допустимого радіоактивного забруднення, трансформація сільськогосподарських земель.

Buhaichuk O. TRANSFORMATION OF FARMING LANDS IN THE ZONE OF PERMISSIBLE RADIOACTIVE CONTAMINATION

Purpose. The aim of the paper is to determine the ecological and economic trends in the transformation of Zhytomyr region agricultural lands, including the areas classified as zone of acceptable radioactive contamination.

Methodology of research. To achieve the objectives of the publication following methods of economic research were applied: 1) the dialectical method - to determine the subject of the study, to draw conclusions and proposals; 2) the method of induction - to find possible ways to enhance the ecological balance of the Zhytomyr region and the zone of acceptable radioactive contamination; 3) the method of deduction - to determine the main reasons that led to an imbalance that is specified previously; 4) a graphical method - to determine scientifically justified level of arable land in territorial structures; 5) the method of analytical calculations - for the analysis of business entities in area classified as zone of acceptable radioactive contamination and Zhitomir region; 6) economic - mathematical method to determine the prospects for a transition of land use on the sustainable basis.

Findings. To bring the agrolandscape of the Zhytomyr Polissya to environmentally sound structure should be removed and put in stabilizing land 191.1 thousand hectares of arable land, of which in the area of acceptable radioactive contamination is 102.1 thousand hectares. The most feasible through such transformation is to organize land tenure on adaptive - landscape principles. This approach can improve the ecological - economic indicators of land use in the Zhytomyr region and in areas affected by radioactive contamination.

Originality. Scientific novelty of the paper is in the theoretical - methodological substantiation of the agro landscape features Zhytomyr region and the zone of radioactive contamination in the current economic conditions.

Practical value. Economic activities in the environmentally balanced territory in conjunction with the observance of a scientifically based system of agriculture - is the only way to increase the economic efficiency of land use. This article seeks to cover the environmental problems caused by overloading agricultural areas and areas of Zhytomyr region allowable radioactive contamination.

Key words: agro landscape, environmental sustainability, ecologically balanced use of land, the allowable area of contamination, transformation of agricultural land.

Свинтух М.Б. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА І ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИВА З ВІДХОДІВ ДЕРЕВИНИ

Мета. Метою статті є дослідження наявного енергетичного потенціалу раціонального використання відходів деревини в Україні і організаційних аспектів виробництва палива з них.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою проведеного дослідження є положення економічної теорії, сталого розвитку, економіки природокористування, економіки лісокористування. Для досягнення поставленої мети застосовувалися такі методичні засоби і прийоми: методи аналізу та синтезу (для виявлення проблем взаємозв'язку використання потенціалу біомаси із факторами впливу на її відтворення, дослідженні суті поняття "відходи деревини"); монографічний – для вивчення досвіду формування раціонального використання відходів деревини, системного підходу (при обґрунтуванні застосування інструментів регулювання лісокористування); наукової абстракції (при дослідженні можливостей забезпечення процесів раціонального використання відходів деревини); графічний (для наочного зображення окремих організаційних процесів).

Результати. Встановлено закономірність забезпечення ефективності використання відходів деревини у місцях заготівлі, виявлено і систематизовано її види для подальшого використання. Сформульовано методичний підхід до оцінки ефекту від використання відходів деревини для виробництва палива і супутніх продуктів під час переробки щодо гармонізації економічних та екологічних інтересів в сфері лісокористування.

Наукова новизна. Удосконалено механізм регулювання процесів використання і відходів деревини, що, на відміну від наявного, передбачало їх спалювання безпосередньо в місцях заготівлі деревини, враховує їх переробку методом брикетування для створення паливних брикетів.

Практична значущість. Одержані результати є підґрунтям для вирішення практичних проблем комплексного управління відходів рубки лісу в місцях заготівлі деревини, а також для розробки системи заходів щодо вдосконалення еколого-економічного механізму розвитку природоохоронних територій та формування на цій основі ефективної політики природокористування відповідно до національних інтересів України, що сприятиме підвищенню економічної ефективності й обґрунтованості рішень, пов'язаних з пріоритетними напрямками природоресурсної політики в умовах трансформації вітчизняної економіки.

Ключові слова: лісокористування, лісове господарство, відходи деревини, лісозаготівля, паливні брикети, пелети, заготівля деревної біомаси, ефективне використання ресурсів.

Свинтух М.Б. ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ АСПЕКТЫ ПРОИЗВОДСТВА И ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТОПЛИВА ИЗ ОТХОДОВ ДРЕВЕСИНЫ

Цель. Целью статьи является исследование имеющегося энергетического потенциала рационального использования отходов древесины в Украине и организационных аспектов производства топлива из них.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой проведенного исследования являются положения экономической теории, устойчивого развития, экономики природопользования, экономики лесопользования. Для достижения поставленной цели применялись следующие методические средства и приемы: методы анализа и синтеза (для выявления проблем взаимосвязи использования потенциала биомассы

с факторами влияния на ее воспроизводство, исследовании сущности понятия “отходы древесины”); монографический – для изучения опыта формирования рационального использования отходов древесины, системного подхода (при обосновании применения инструментов регулирования лесопользования), научной абстракции (при исследовании возможностей обеспечения процессов рационального использования отходов древесины) графический (для наглядного изображения отдельных организационных процессов).

Результаты. Установлена закономерность обеспечения эффективности использования отходов древесины в местах заготовки, выявлены и систематизированы ее виды для дальнейшего использования. Сформулирован методический подход к оценке эффекта от использования отходов древесины для производства топлива и сопутствующих продуктов при переработке по гармонизации экономических и экологических интересов в сфере лесопользования.

Научная новизна. Усовершенствован механизм регулирования процессов использования и отходов древесины, который, в отличие от имеющегося, предусматривает их сжигание непосредственно в местах заготовки древесины, учитывает их переработку методом брикетирования для создания топливных брикетов.

Практическая значимость. Полученные результаты являются основой для решения практических проблем комплексного управления отходов рубки леса в местах заготовки древесины, а также для разработки системы мер по совершенствованию эколого – экономического механизма развития природоохранных территорий и формирование на этой основе эффективной политики природопользования в соответствии с национальными интересами Украины. Это будет способствовать повышению экономической эффективности и обоснованности решений, связанных с приоритетными направлениями природоресурсной политики в условиях трансформации отечественной экономики.

Ключевые слова: лесопользование, лесное хозяйство, отходы древесины, лесозаготовка, топливные брикеты, пеллеты, заготовка древесной биомассы, эффективное использование ресурсов.

Svyntukh M.B. ORGANIZATIONAL ASPECTS OF THE PRODUCTION AND USE OF FUEL FROM WOOD WASTE

Purpose. The aim of the article is to research the available energy potential of the rational use of wood waste in Ukraine and organizational aspects of fuel production from these.

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of the research is the provision of economic theory, sustainable development, environmental economics and economics of forest management. The following methodical means and techniques were used to achieve the purpose: analysis and synthesis (for the identify problems of the relationship of the use of biomass potential with the factors of influence on its reproduction, the study the essence of the concept “waste wood”); monographic – to study the experience of formation of the rational use of waste wood, systematic approach (for substantiation the use of instruments for regulating forest management); scientific abstraction (in the study of the opportunities for ensuring the processes of the rational use of waste wood); graphical (for a visual representation of individual organizational processes).

Findings. It has been established pattern of ensuring the efficient use of waste wood in the places of harvesting, revealed and systematized its types for future reference. It has been formulated the methodical approach to assess the effect of the use of waste wood for fuel production and concomitant products during processing on the harmonization of economic and environmental interests in the area of forest management.

Originality. The mechanism of regulation the processes of the use and waste wood as opposed to existing, implied its burning directly in places of logging, taking into account their processing by the briquetting method for making fuel briquettes.

Practical value. The obtained results are the basis for solving practical problems of comprehensive waste management of forest felling in places of logging, as well as for the development of measures to improve the environmental and economic mechanism of development of protected areas and the formation on this basis the effective environmental management policy in accordance with the national interests of Ukraine. It will promote to increasing of the economic efficiency and feasibility of decisions related to the priority areas of natural resource policy in terms of transformation of the national economy.

Key words: forest management, forestry agent, wood waste, lumbering, fuel briquettes, pellets, billet of wood biomass, efficient use of resources.

Сатир Л.М. ПРОГНОЗУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ МОДЕЛІ ХОЛЬТА-ВІНТЕРСА

Мета. Дослідження та прогнозування показників розвитку сільських територій на основі використання адаптивних моделей.

Методика дослідження. В процесі дослідження застосовано систему економіко-статистичних та економіко-математичних методів. Зокрема, для розв'язання задач ефективного прогнозування на якісному рівні застосовано методи системного аналізу до існуючих підходів та методів, використані методи математичного моделювання на основі досягнень теорії оцінювання та статистичного аналізу даних. Пропонується здійснювати прогнозування показників розвитку на основі використання методології адаптивного прогнозування, оскільки саме адаптивні моделі є найбільш достовірними в процесі прогнозування економічних показників, де інструментом прогнозування є математична модель з одним чинником «час». Для короткострокового статистичного прогнозування показників розвитку використані адаптивні моделі із сезонною компонентою.

Результати. Обґрунтована необхідність процесу моделювання сталого розвитку сільських територій України на основі використання методології адаптивного прогнозування.

Наукова новизна. Доведено, що для статистичного, короткострокового прогнозування показників розвитку сільських територій в умовах значних змін зовнішнього середовища можна використовувати адаптивну модель Хольта-Вінтерса

Практична значущість. Запропонований метод, на основі застосування адаптивного прогнозування, дає можливість передбачити економічні показники-індикатори розвитку сільських територій та скоригувати управлінські дії керівників центральної та регіональної влади, органів місцевого самоврядування та їх об'єднань на рівні координаційних рад і виконавчих дирекцій асоціацій органів місцевого самоврядування.

Ключові слова: сільське господарство, моделювання, прогнозування, адаптивна модель, сталий розвиток, сільські території.

Сатыр Л.М. ПРОГНОЗИРОВАНИЕ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ УКРАИНЫ НА ОСНОВЕ МОДЕЛИ ХОЛЬТА-ВИНТЕРСА

Цель. Исследование и прогнозирование показателей развития сельских территорий на основе использования адаптивных моделей.

Методика исследования. В процессе исследования применена система экономико-статистических и экономико-математических методов. В частности, для решения задач эффективного прогнозирования на качественном уровне применены методы системного анализа к существующим подходам и методам, использованы методы математического моделирования на основе достижений теории оценивания и статистического анализа данных. Предлагается осуществлять прогнозирование показателей развития на основе использования методологии адаптивного прогнозирования, поскольку именно адаптивные модели являются наиболее достоверными в процессе прогнозирования экономических показателей, где инструментом прогнозирования является математическая модель с одним фактором «время». Для краткосрочного статистического прогнозирования показателей развития использованы адаптивные модели с сезонной компонентой.

Результаты. Обоснована необходимость процессу моделирования устойчивого развития сельских территорий Украины на основе использования методологии адаптивного прогнозирования.

Научная новизна. Доказано, что для статистического, краткосрочного прогнозирования показателей развития сельских территорий в условиях значительных изменений внешней среды можно использовать адаптивную модель Хольта-Винтерса.

Практическая значимость. Предложенный метод, на основе применения адаптивного прогнозирования, дает возможность предвидеть экономические показатели-индикаторы развития сельских территорий и скорректировать управленческие действия руководителей центральной и региональной власти, органов местного самоуправления и их объединений на уровне координационных советов и исполнительных дирекций ассоциаций органов местного самоуправления.

Ключевые слова: сельское хозяйство, моделирование, прогнозирование, адаптивная модель, устойчивое развитие, сельские территории.

Satyr L.M. FORECASTING OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF RURAL TERRITORIES OF UKRAINE BASED ON THE HOLT-WINTERS MODEL

Purpose. Research and forecasting of development of rural areas based on using adaptive models.

Methodology of research. The research used a system of economic, statistical and economic-mathematical methods. In particular, for solving problems of effective prediction, system analysis methods have been applied to the existing approaches and techniques; mathematical modeling methods based on the achievement of the evaluation theory and statistical analysis data have been used. It has been proposed to carry out forecasting of development indices based on the use of adaptive forecasting methodology, since the adaptive models are the most reliable in the process of forecasting economic indices, where forecasting tool is a mathematical model with one factor "time". For short-term statistical forecasting of development indices adaptive models with a seasonal component have been used.

Findings. The necessity and process modeling for sustainable development of rural areas of Ukraine on the basis of the methodology of adaptive forecasting has been substantiated.

Originality. It has been proved that for statistical, short-term forecasting of development of rural areas in terms of significant changes in the external environment Holt-Winters adaptive model can be used.

Practical value. The proposed method, based on the use of adaptive forecasting, makes it possible to predict economic indices-indicators of rural areas development and define management actions of central and regional governments, local authorities and their associations at the level of advisory boards and executive committees of associations of local governments.

Key words: agriculture, modeling, forecasting, adaptive model, sustainable development, rural areas

Глухова О.О. СОЦІАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ ПРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЛЕЖНОЇ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

Мета статті: обґрунтування соціальних орієнтирів економічної політики держави для забезпечення належної якості життя населення, формування відповідних напрямків нівелювання соціальної напруги.

Методика дослідження. Методологія дослідження ґрунтується на діалектичному методі пізнання дійсності (для встановлення сутнісного значення категорій «рівень життя населення», «якість життя населення»); системному підході (для узагальнення результатів досліджень з проблематики формування рівня та якості життя населення); економіко-математичному методі групування (для аналізу показників, що характеризують сферу фізичного виховання в Україні).

Результати. Доведено, що держава зобов'язана створювати сприятливі умови для добробуту життя людей, забезпечуючи економічне зростання і соціальну стабільність суспільства. Виявлено, що сьогодні інтереси держави переважно сконцентровані на підтриманні саме рівня життя населення, а не якості. Визначено, що соціальні орієнтири економічної політики держави повинні полягати у досягненні реальних позитивних зрушень у споживчій та соціально-трудої сфері, сферах охорони здоров'я та соціального захисту, освіти культури та охорони навколишнього середовища.

Наукова новизна. Набула подальшого розвитку теоретична аргументація виникнення і посилення взаємозв'язку між соціальними та економічними аспектами політики держави при забезпеченні належних рівня та якості життя населення, що дозволяє розширити розуміння природи державного регулювання найважливіших процесів у суспільстві.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані суб'єктами державного регулювання у процесі прийняття управлінських рішень щодо забезпечення збалансованості соціальних та економічних аспектів розвитку.

Ключові слова: якість життя, рівень життя, взаємозв'язки, соціальний захист, охорона здоров'я, фізичне виховання.

Глухова О.О. СОЦИАЛЬНЫЕ ОРИЕНТИРЫ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ПОЛИТИКИ ГОСУДАРСТВА ПРИ ОБЕСПЕЧЕНИИ НАДЛЕЖАЩЕГО КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ

Целью исследования является обоснование социальных ориентиров экономической политики государства для обеспечения надлежащего качества жизни населения, формирования соответствующих направлений нивелирования социального напряжения.

Методика исследования. Методология исследования основана на диалектическом методе познания действительности (для установления сущностного значения категорий "уровень жизни населения", "качество жизни населения"); системном подходе (для обобщения результатов исследований проблематики формирования уровня и качества жизни населения); экономико-математическом методе группирования (для анализа показателей, характеризующих сферу физического воспитания в Украине).

Результаты. Доказано, что государство обязано создавать благоприятные условия благосостояния жизни людей, обеспечивая экономический рост и социальную стабильность общества. Виявлено, что сегодня интересы государства преимущественно сконцентрированы на поддержании именно уровня жизни населения, а не качества. Определено, что социальные ориентиры экономической политики государства должны заключаться в достижении реальных позитивных сдвигов в потребительской и социально-трудої сферах, сфере здравоохранения и социальной защиты, образования, культуры и охраны окружающей среды.

Научная новизна. Получила дальнейшее развитие теоретическая аргументация возникновения и усиления взаимосвязи между социальными и экономическими аспектами политики государства при обеспечении надлежащих уровня и качества жизни населения, что позволяет расширить понимание природы государственного регулирования важнейших процессов в обществе.

Практическая значимость. Результаты исследования могут быть использованы субъектами государственной регуляции в процессе принятия управленческих решений относительно обеспечения сбалансированности социальных и экономических аспектов развития.

Ключевые слова: качество жизни, уровень жизни, взаимосвязи, социальная защита, охрана здоровья, физическое воспитание.

Hlukhova O.O. SOCIAL ORIENTATIONS OF STATE ECONOMIC POLICY FOR ENSURING PROPER QUALITY LIFE OF THE POPULATION

Purpose. The aim of the article is to substantiate the social orientation of state economic policy to ensure of proper life quality of population, the formation of the appropriate directions of leveling the social tension.

Methodology of research. The research methodology is based on the dialectical method of cognition reality (to establish the essential meaning of the categories "living standard of population", "quality of life population"); a systems approach (to summarize the results of research on the problems of formation of the level and quality of life), economic and mathematical methods of grouping (for the analysis of indicators characterizing physical education in Ukraine).

Findings. It has been proved that the state is obliged to create favorable conditions for the welfare people's lives, ensuring economic growth and social stability of society. It has been detected that today the state's interests mainly focused on maintaining the living standard of population instead of quality. It has been determined that the social landmarks of state economic policy should be to achieve real positive changes in consumer and social and labor issues, the fields of health and social protection, education, culture and environment.

Originality. Theoretical argumentation of emergence and strengthening the relationship between social and economic aspects of the state policy for ensuring the adequate level and quality of life population, that allow to extend the understanding of the nature of government regulation of the most important processes in society were further developed.

Practical value. The research results can be used by the subjects of state regulation in the decision of managerial decisions to ensure a balanced of social and economic aspects of development.

Key words: quality of life, living standard, relationships, social protection, health protection, physical education.

Поліщук Я.П. ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Мета. Метою даного дослідження є оцінка соціально-демографічного розвитку сільських територій Хмельницької області та розробка теоретичних положень та практичних рекомендацій щодо шляхів подолання демографічної кризи на сільських територіях.

Методика дослідження. При дослідженні сутності соціально-демографічного розвитку сільських територій та визначенні науково-методологічних засад їх організації, використано методи: сходження від абстрактного до конкретного, ідеалізації, формалізації, аксіоматичний, історичний, графічний, економіко-математичний, а також системний та інформаційний підходи. При проведенні емпіричних досліджень використано методи: спостереження, порівняння, аналізу і синтезу, індукції та дедукції. При аналізі, тлумаченні та інтерпретації теоретичних та емпіричних даних дослідження застосовано методи: зведення і групування, абсолютних і відносних величин, деталізації й узагальнення.

Результати. Встановлено, що оздоровлення демографічної ситуації та збереження сільської поселенської мережі на селі має базуватися на забезпеченні продуктивної зайнятості, створенні належних умов праці і відпочинку сільського населення, поліпшенні побутового обслуговування селян, здійсненні пільгового довгострокового кредитування молодих сільських сімей під індивідуальне житлове будівництво, а також на дотриманні законодавства України, за яким місцеві органи виконавчої влади зобов'язані зберігати сільські населені пункти.

Соціальне відродження села повинно базуватися на оздоровленні демографічної ситуації, збереженні сільської поселенської мережі, ефективному функціонуванні об'єктів соціальної інфраструктури, та зростанні матеріального добробуту селян.

Наукова новизна. Систематизовано підходи дослідження сучасного стану соціально-демографічного розвитку сільських територій. Удосконалено визначення шляхів подолання демографічної кризи на сільських територіях. Набули подальшого розвитку теоретичні підходи щодо оцінки соціально-демографічних процесів на сільських територіях.

Практична значущість. Отримані в процесі дослідження наукові результати мають важливе практичне значення для розробки й обґрунтування напрямів і шляхів поліпшення соціально-економічного розвитку сільських територій в ринкових умовах господарювання.

Ключові слова: сільські території, сільське населення, соціально-демографічний розвиток, демографічна криза.

Полищук Я.П. ОЦЕНКА СОЦИАЛЬНО-ДЕМОГРАФИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ

Цель. Целью данного исследования является оценка социально-демографического развития сельских территорий Хмельницкой области и разработка теоретических положений и практических рекомендаций относительно путей преодоления демографического кризиса на сельских территориях.

Методика исследования. При исследовании сущности социально-демографического развития сельских территорий и определении научно-методологических основ их организации, использованы методы: восхождения от абстрактного к конкретному, идеализации, формализации, аксиоматический, исторический, графический, экономико-математический, а также системный и информационный подходы. При проведении эмпирических исследований использованы методы: наблюдения, сравнения, анализа и синтеза, индукции и дедукции. При анализе, толковании и интерпретации теоретических и эмпирических данных исследования применены методы: сводки и группировки, абсолютных и относительных величин, детализации и обобщения.

Результаты. Улучшение демографической ситуации и сохранения сельской поселенческой сети на селе должно базироваться на обеспечении продуктивной занятости, создании надлежащих условий труда и отдыха сельского населения, улучшении бытового обслуживания крестьян, осуществлении льготного долгосрочного кредитования молодых сельских семей под индивидуальное жилищное строительство, а также на соблюдении законодательства Украины по которому местные органы исполнительной власти обязаны сохранять сельские населенные пункты.

Социальное возрождение села должно базироваться на оздоровлении демографической ситуации, сохранении сельской поселенческой сети, эффективном функционировании объектов социальной инфраструктуры и росте материального благосостояния крестьян.

Научная новизна. Систематизированы подходы исследования современного состояния социально-демографического развития сельских территорий. Усовершенствовано определение путей преодоления демографического кризиса на сельских территориях. Получили дальнейшее развитие теоретические подходы к оценке социально-демографических процессов на сельских территориях.

Практическая значимость. Полученные в процессе исследования научные результаты имеют важное практическое значение для разработки и обоснования направлений и путей улучшения социально-экономического развития сельских территорий в рыночных условиях хозяйствования.

Ключевые слова: сельские территории, сельское население, социально-демографическое развитие, демографический кризис.

Polishchuk Ya.P. THE ASSESSMENT OF SOCIAL AND DEMOGRAPHIC DEVELOPMENT OF RURAL AREAS

Purpose. The purpose of this study is to assess the social and demographic development of rural areas in Khmelnytskyi region and the development of theoretical positions and practical recommendations on how to overcome the demographic crisis in rural areas.

Methodology of research. While studying the nature of social and demographic development of rural areas and determining the scientific and methodological principles of their organization, the following methods have been used: ascent from the abstract to the concrete, idealization, formalization, axiomatic, historical, graphical, economic and mathematical, as well as systemic and information approaches. When conducting empirical studies the following methods have been used: observation, comparison, analysis and synthesis, induction and deduction. In the analysis, interpretation of theoretical and empirical data of research the following methods have been used: summary and clustering, of absolute and relative quantities, of detail and generalization.

Findings. It has been established that demographic recovery and maintaining the rural settlement network in the villages should be based on the ensuring productive employment, the creation of appropriate conditions for work and rest of the rural population, improving public services of farmers, implementation of preferential long-term loans of young rural families for individual housing construction, as well as on compliance with the legislation of Ukraine, according to which the local authorities are obliged to keep rural settlements. Social revival of the village should be based on the rehabilitation of the demographic situation, maintaining rural settlement network, the effective functioning of social infrastructure and increased wealth of the peasants.

Originality. The approaches researching the current state of social and demographic development of rural areas have been systematized. The identification of ways to overcome the demographic crisis in rural areas has been improved. Theoretical approaches to assess the social and demographic processes in rural areas have acquired further development.

Practical value. The scientific results obtained in the research process have important practical implications for the development and justification for directions and ways to improve the social and economic development of rural areas in the market economy.

Key words: rural areas, rural population, social and demographic development, population crisis.

Сарай Н.І. СУЧАСНІ МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Мета. Розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо формування маркетингових стратегій та з'ясування можливостей їх застосування в антикризовому управлінні вітчизняними підприємствами.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є положення сучасної економічної теорії, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених щодо ролі маркетингового менеджменту в розвитку фірми. Для досягнення поставленої мети було використано такі загальнонаукові методи дослідження: групування, порівняння і теоретичного узагальнення – для вивчення наукових праць з проблематики формування маркетингових стратегій в період фінансового оздоровлення підприємства; індукції та дедукції – для вивчення класифікаційних ознак маркетингових стратегій на підприємстві; абстрактно-логічний – для теоретичного узагальнення і формулювання висновків.

Результати. У статті обґрунтовано необхідність формування маркетингових стратегій на підприємстві з метою виходу з кризового стану. Визначені найважливіші концептуальні питання, що лежать в основі маркетингових стратегій, зокрема: вибір і виділення конкретних цільових ринків; вибір методів виходу на ринок, закріплення на ньому чи виходу з ринку; вибір засобів маркетингу; вибір часу виходу на ринок або виходу з нього. Сформовані класифікаційні ознаки маркетингових стратегій, а саме: маркетингове середовище; функціональне призначення; розвиток організації; вид і масштаб ринку; пріоритет засобів маркетингу; ринкова кон'юнктура; ринкова поведінка. Окреслено можливість застосування маркетингових стратегій на вітчизняних підприємствах відповідно до поданих ознак.

Наукова новизна. Узагальнено теоретико-методологічні дослідження щодо формування різних концепцій маркетингових стратегій, уточнено їх класифікацію за низкою ознак та з'ясовано можливості їх застосування в антикризовому управлінні вітчизняними підприємствами.

Практична значущість. Отримані результати дослідження направлені на підвищення ролі маркетингового менеджменту в розвитку фірми, а запропоновані практичні рекомендації стосовно впровадження маркетингових стратегій можуть бути реалізовані в період фінансового оздоровлення підприємств.

Ключові слова: маркетинг, маркетингові стратегії, антикризове управління підприємством.

Сарай Н.И. СОВРЕМЕННЫЕ МАРКЕТИНГОВЫЕ СТРАТЕГИИ В АНТИКРИЗИСНОМ УПРАВЛЕНИИ ПРЕДПРИЯТИЕМ

Цель. Разработка теоретических основ и практических рекомендаций по формированию маркетинговых стратегий и определение возможностей их применения в антикризисном управлении отечественными предприятиями.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования есть тезисы современной экономической теории, научные труды отечественных и зарубежных учёных о роли маркетингового менеджмента в развитии фирмы. Для достижения поставленной цели были использованы такие общенаучные методы исследования: группирования, сравнения и теоретического обобщения – для изучения научных трудов по проблематике формирования маркетинговых стратегий в период финансового оздоровления предприятия; индукции и дедукции – для изучения классификационных признаков маркетинговых стратегий на предприятии; абстрактно-логический – для теоретического обобщения и формулирования выводов.

Результаты. В статье обоснована необходимость формирования маркетинговых стратегий на предприятии с целью выхода из кризисного состояния. Определены важнейшие концептуальные вопросы, лежащие в основе маркетинговых стратегий, в частности: выделение конкретных целевых рынков; выбор целевых рынков; выбор методов выхода на рынок, закрепления на нём либо выхода с рынка; выбор маркетинговых средств; выбор времени выхода на рынок либо ухода с него. Сформулированы классификационные признаки маркетинговых стратегий, а именно: маркетинговая среда; функциональное предназначение; развитие организации; вид и масштаб рынка; приоритет маркетинговых средств; рыночная кон'юнктура; рыночное поведение. Очерчены возможности применения маркетинговых стратегий на отечественных предприятиях согласно рассматриваемым признакам.

Научная новизна. Обобщены теоретико-методологические исследования относительно формирования разных концепций маркетинговых стратегий, уточнена их классификация по ряду признаков и определены возможности их применения в антикризисном управлении отечественными предприятиями.

Практическая значимость. Полученные результаты исследования направлены на повышение роли маркетингового менеджмента в развитии фирмы, а предложенные практические рекомендации по применению маркетинговых стратегий могут быть реализованы в период финансового оздоровления предприятий.

Ключевые слова: маркетинг, маркетинговые стратегии, антикризисное управление предприятием.

Sarai N.I. CONTEMPORARY MARKETING STRATEGIES IN THE ANTICRISIS MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE

Purpose. The elaboration of the theoretical principles and practical recommendations about the marketing strategies' formation and finding out the possibilities of their usage in the anticrisis management of the native enterprises.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of research are principles of the up-to-date economic theory, scientific works of the native and foreign scientists concerning the role of the marketing management in firm's development. Such scientific methods of investigation were used to achieve the purpose; grouping, comparing and theoretical generalization – for the purpose of studying scientific works in the problem of marketing strategies' formation in the period of the enterprises financial improving; induction and deduction – for investigation of the classifical features of the marketing strategy at the enterprise; abstract-logical – for the theoretical generalization and formulation of conclusions.

Findings. The necessity of the formations marketing strategies at the enterprise with the aim of going out from the crisis depression is substantiated in the article. The important conceptual questions are fixed that lie in the basis of marketing strategies are considered, among them: selection of going out on the market; attaching on it or going out from the market; selection of marketing means; selection the time of going out on the market or going out from the market. Formed classification features of marketing strategies are determined, such as: marketing surroundings; functional purpose; development of the organization; kind and scale of the market; priority of marketing's means; market conjuncture; market conduct. Possibilities of applying the marketing strategies at native enterprises accordingly to features are shown.

Originality. Theoretical-methodological investigation concerning the formation of different conceptions of marketing strategies are generalized, their classification have been made more exact for a number of features and possibilities of their applying in the anticrisis management of native enterprises have been found out.

Practical value. Obtained results of investigation are directed at the improving of marketing management's role in the development of firm. Suggested practical recommendations concerning introduction the marketing strategy could be realized in the period of financial improving of the enterprise.

Key words: marketing, marketing strategies, anticrisis management of the enterprise.

Грибова Д.В. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ОВОЧІВНИЦЬКОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ЗРОСТАЮЧОГО ПОПИТУ НА ПРОДУКЦІЮ

Метою статті є розробка підходів щодо формування та розвитку овочівницької галузі в умовах зростаючого попиту на продукцію.

Методика дослідження. Теоретичну базу статті становить діалектичний метод, комплексний системний підхід до вивчення економічних процесів та явищ в овочівницькій галузі, законодавчі та нормативні акти України з питань розвитку виробництва овочевої продукції; положення сучасної економічної теорії, а також наукові розробки і публікації вчених і фахівців з проблем підвищення економічної ефективності функціонування овочівницької галузі. При розробці заходів з підвищення економічної ефективності функціонування овочівницької галузі застосовувалися загальнонаукові методи: економіко-статистичний, статистичних групувань, розрахунково-конструктивний, екстраполяції, нормативний і балансовий – для планування розвитку виробництва овочевої продукції.

Результати. Визначено, що підвищення конкурентоспроможності овочів та продуктів їх переробки є основою для забезпечення ефективного функціонування овочівницької галузі на внутрішньому ринку і створення умов для виходу її на зовнішній ринок. Встановлено, що забезпеченню конкурентоспроможності продукції овочівницької галузі сприяє організаційно-економічний механізм, який представляє собою групу економіко-організаційних, техніко-технологічних та соціально-екологічних факторів, які формують високоефективну схему заходів, спрямованих на підвищення споживчих якостей овочів та продуктів їх переробки при нормативних виробничих витратах та ринкових цінах за всіма напрямками реалізації.

Наукова новизна. Розроблено підходи щодо розвитку овочівницької галузі та систематизовано науково-теоретичні і практичні аспекти організаційно-економічного й техніко-технологічного механізму підвищення конкурентоспроможності овочевої продукції.

Практична значущість. Викладені у статті результати дослідження спрямовані на формування механізмів підвищення економічної ефективності функціонування овочівницької галузі і можуть бути використані при складанні програм розвитку виробництва овочевої продукції. Рекомендації з формування напрямів розвитку овочівницької галузі дозволяють сформулювати конкретні пропозиції, що спрямовані на зниження негативних наслідків в галузі.

Ключові слова: конкурентоспроможність, продукція, овочівництво, галузь, виробництво, ефективність.

Грибова Д.В. ФОРМИРОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ ОВОЩЕВОДЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ В УСЛОВИЯХ ВОЗРАСТАЮЩЕГО СПРОСА НА ПРОДУКЦИЮ

Целью статьи является разработка подходов к формированию и развитию овощеводческой отрасли в условиях возрастающего спроса на продукцию.

Методика исследования. Теоретическую базу статьи составляет диалектический метод, комплексный системный подход к изучению экономических процессов и явлений в овощеводческой отрасли, законодательные и нормативные акты Украины по вопросам развития производства овощной продукции; положения современной экономической теории, а также научные разработки и публикации ученых и специалистов по проблемам повышения экономической эффективности функционирования овощеводческой отрасли. При разработке мероприятий по повышению экономической эффективности функционирования овощеводческой отрасли применялись общенаучные методы: экономико-статистический, статистических группировок, расчетно-конструктивный, экстраполяции, нормативный и балансовый - для планирования развития производства овощной продукции.

Результаты. Установлено, что повышение конкурентоспособности овощей и продуктов их переработки является основой для обеспечения эффективного функционирования овощеводческой отрасли на внутреннем рынке и создание условий для выхода ее на внешний рынок. Определено, что обеспечение конкурентоспособности продукции овощеводческой отрасли оказывает содействие организационно-экономический механизм, который представляет собой группу экономико-организационных, технико-технологических и социально-экологических факторов, формирующих высокоэффективную схему мероприятий, направленных на повышение потребительских качеств овощей и продуктов их переработки при нормативных производственных затратах и рыночных ценах по всем направлениям реализации.

Научная новизна. Разработаны подходы по развитию овощеводческой отрасли и систематизированы научно-теоретические и практические аспекты организационно-экономического и технико-технологического механизма повышения конкурентоспособности овощной продукции.

Практическая значимость. Изложенные в статье результаты исследования направлены на формирование механизмов повышения экономической эффективности функционирования овощеводческой отрасли и могут быть использованы при составлении программ развития производства овощной продукции. Рекомендации по формированию направлений развития овощеводческой отрасли позволяют сформулировать конкретные предложения, которые направлены на снижение отрицательных последствий в отрасли.

Ключевые слова: конкурентоспособность, продукция, овощеводство, отрасль, производство, эффективность.

Hrybova D.V. FORMATION AND DEVELOPMENT OF VEGETABLE-GROWING AREA IN CONDITIONS OF THE INCREASING DEMAND FOR PRODUCTION

Purpose. The purpose of the article is development of approaches on formation and development of vegetable-growing branch in conditions of an increasing demand for production.

Methodology of research. Theoretical base of the article are the dialectic method, the complex system approach to studying economic processes and the phenomena in vegetable-growing branch, legislative and make statutory acts of the Ukraine on questions of development of manufacture of vegetable production; positions of the modern economic theory, and also scientific development and publications of scientists and experts on problems of increase of economic efficiency of functioning of vegetable-growing branch.

By development of actions on increase of economic efficiency of functioning of vegetable-growing branch general scientific methods were applied: economic - statistical, statistical groupings, settlement - constructive, extrapolations, normative and balance - for planning development of manufacture of vegetable production.

Findings. Increase of competitiveness of vegetables and products of its processing are basis for maintenance of effective functioning vegetable-growing branch in home market and creations of conditions for its output on the foreign market. It is established, that maintenance of competitiveness of production of vegetable-growing branch is assisted with the organizational - economic mechanism representing group of economic - organizational, technological and social - ecological factors which form the highly effective circuit of the actions directed on increase of consumer qualities of vegetables and products of their processing at normative industrial expenses and market prices on all directions of realization.

Originality. The author develops approaches on development of vegetable-growing branch and scientific-theoretical and practical aspects of the organizational - economic and technological mechanism of increase of competitiveness of vegetable production are systematized.

Practical value. The results of research stated on formation of mechanisms of increase of economic efficiency of functioning of vegetable-growing branch and can be used at drawing up of programs of development of manufacture of vegetable production are directed. The recommendations on formation of directions of development of vegetable-growing branch allow to generate the specific proposals directed on decrease of negative consequences in branch.

Key words: competitiveness, production, vegetable growing, branch, manufacture, efficiency.

Мокіна С.М. МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ СИЛИ БРЕНДУ РОБОТОДАВЦЯ ЗА ТОЧКАМИ КОНТАКТУ

Мета статті - розробка теоретичних та методологічних положень комплексного оцінювання бренду роботодавця за точками контакту; обґрунтування методики оцінювання сили бренду роботодавця, яка містить якісні критерії та може бути виражена кількісно.

Методика дослідження. В статті запропонована методика оцінювання сили бренду роботодавця за точками контакту. Методика ґрунтується на моделі оцінювання товарного бренду Л. де Чернатоні та концепції контактного брендингу С. Девіса та М. Данна. Методика передбачає виділення найбільш важливих точок контакту бренду роботодавця зі спеціалістами на ринку праці та проведення анкетування наявних та потенційних співробітників компанії за кожною з точок контакту.

Результати. В статті представлена авторська методика оцінки бренду роботодавця за точками контакту. Точки контакту бренду роботодавця визначені як сфери контактування фахівця з компанією-роботодавцем на всіх етапах циклу взаємодії: до працевлаштування в компанію, під час працевлаштування і після звільнення, які формують певний образ компанії як роботодавця у свідомості працівника.

Автором виділено 15 основних точок контакту спеціаліста з компанією-роботодавцем: рекрутмент, адаптація, відносини з керівниками, відносини зі співробітниками, корпоративна культура, навчання та розвиток, зростання, оплата праці, компенсації та пільги, оцінювання, утримання, лояльність, задоволеність, внутрішні та зовнішні комунікації, ціннісна пропозиція співробітнику. Дані точки контакту знайшли відображення у «Карті ключових точок контакту бренду роботодавця». Для аналізу сили бренду роботодавця автором розроблений індекс сили бренду роботодавця. Результуючим етапом оцінки бренду роботодавця є побудова діаграми сили бренду роботодавця та матриці сили бренду роботодавця, за допомогою яких визначається теперішній стан та напрямки розвитку бренду роботодавця.

Наукова новизна. Вперше запропоновано методику оцінювання сили бренду роботодавця за точками контакту. В рамках запропонованої методики вперше розроблено інструментарій оцінювання: виділено основні точки контакту спеціалістів з компанією-роботодавцем; розроблено індекс сили бренду роботодавця, діаграму розвитку бренду роботодавця та матрицю сили бренду роботодавця, запропоновано напрямки розвитку бренду роботодавця.

Практична значущість. Запропонована методика оцінювання сили бренду роботодавця є практико-орієнтованою, дозволяє оцінити, як бренд компанії-роботодавця проявляє себе як всередині компанії в думках діючих співробітників, так і за межами компанії з точки зору очікувань і уявлень про компанію у потенційних кандидатів і колишніх співробітників; дозволяє досліджувати значимість кожної точки контакту для підвищення ефективності бізнес-процесів; при проведенні дослідження дозволяє оцінити розрив між внутрішнім і зовнішнім сприйняттям компанії як роботодавця, а також відмінності між бажаним і реальним образом компанії як роботодавця на внутрішньому і зовнішньому ринку праці.

Ключові слова: бренд роботодавця, точки контакту бренду роботодавця, методика оцінювання бренду роботодавця, сила бренду роботодавця.

Мокина С.М. МЕТОДИКА ОЦЕНКИ СИЛЫ БРЕНДА РАБОТОДАТЕЛЯ ПО ТОЧКАМ КОНТАКТА

Цель статьи - разработка теоретических и методологических положений комплексной оценки бренда работодателя по точкам контакта, обоснование методики оценки силы бренда работодателя, которая содержит качественные критерии и может быть выражена количественно.

Методика исследования. В статье предложена методика оценки силы бренда работодателя по точкам контакта. Методика основывается на модели оценки товарного бренда Л. де Чернатони и концепции контактного брендинга С. Дэвиса и М. Данна. Методика предусматривает выделение наиболее важных точек контакта бренда работодателя со специалистами на рынке труда и проведения анкетирования имеющихся и потенциальных сотрудников компании по каждой из точек контакта.

Результаты. В статье представлена авторская методика оценки бренда работодателя по точкам контакта. Точки контакта бренда работодателя определены как области контакта специалиста с компанией-работодателем на всех этапах цикла взаимодействия: до трудоустройства в компанию, во время трудоустройства и после ухода из компании, которые формируют определенный образ компании как работодателя в сознании работника.

Автором выделены 15 основных точек контакта специалиста с компанией-работодателем: рекрутмент, адаптация, отношения с руководителями, отношения с сотрудниками, корпоративная культура, обучение и развитие, рост, оплата труда, компенсации и льготы, оценка, удержание, лояльность и удовлетворенность, внутренние и внешние коммуникации, ценностное предложение сотруднику. Данные точки контакта нашли отражение в «Карте ключевых точек контакта бренда работодателя». Для анализа силы бренда работодателя автором был разработан Индекс силы бренда работодателя. Результующим этапом оценки бренда работодателя является построение Диаграммы силы бренда работодателя и Матрицы силы бренда работодателя, с помощью которых определяется текущее состояние и направления развития бренда работодателя.

Научная новизна. Впервые предложена методика оценки силы бренда работодателя по точкам контакта. В рамках предложенной методики впервые разработан инструментарий оценки: выделены основные точки контакта специалистов с компанией-работодателем; разработан индекс силы бренда работодателя, диаграмма развития бренда работодателя и матрица силы бренда работодателя, предложено направления развития бренда работодателя.

Практическая значимость. Предложенная методика оценки силы бренда работодателя является практико-ориентированной, позволяет оценить, как бренд компании-работодателя проявляет себя как внутри компании в мыслях действующих сотрудников, так и за пределами компании с точки зрения ожиданий и представлений о компании у потенциальных кандидатов и бывших сотрудников; позволяет исследовать значимость каждой точки контакта для повышения эффективности бизнес-процессов, при проведении исследования позволяет оценить разрыв между внутренним и внешним восприятием компании как работодателя, а также различия между желаемым и реальным образом компании как работодателя на внутреннем и внешнем рынке труда.

Ключевые слова: бренд работодателя, точки контакта бренда работодателя, методика оценки бренда работодателя, сила бренда работодателя.

Mokina S.M. METHOD OF EVALUATION OF EMPLOYER BRAND POWER BY EMPLOYER BRAND TOUCHPOINTS

The purpose of the article is the development of theoretical and methodological guidelines of comprehensive evaluation of employer branding by the touchpoints, the development of method of evaluation of employer brand power, which includes qualitative criteria and can be expressed quantitatively.

Methodology of research. In the article the methodology of evaluation of employer branding power by the touchpoints is proposed. The methodology is based on the evaluation model of commodity brand of L. de Chernatony and the concept of contact branding of S. Davis and M. Dann. The methodology envisages allocation of the most important touchpoints of the employer brand with specialists in the labor market and conducting a survey of existing and potential employees for each of the touchpoints.

Findings. The article presents the author's method of evaluation of employer brand power by touchpoints. Employer brand touchpoints are defined as the areas of contacting employer with specialist during all stages of the interaction: before employment in the company, during employment and after release, which form a specific image of the company as an employer in the minds of employees.

The author has defined the following 15 key touchpoints of the specialist with the employer: recruitment, adaptation, relationships with supervisors, relationships with employees, corporate culture, training and development, growth, wages, compensation and benefits, evaluation, retention, loyalty and satisfaction, internal and external communications, employee value proposition.

These touchpoints have been reflected in "The map of key employer brand touchpoints". To analyze the strength the index of employer brand power was developed. The resulting stage of employer brand evaluation is the construction of the Diagram of employer brand power and the matrix of employer brand power, which determine the present conditions and directions of development of employer branding.

Originality. For the first time the method of evaluation of employer branding by the touchpoints was developed. Evaluation tools, as the part of the proposed method, were developed for the first time: the basic touchpoints of specialists with employer were highlighted; employer branding power index was developed, the Diagram of employer brand power and the Matrix of employer brand power were developed, directions of employer branding were proposed.

Practical value. The proposed method of evaluation of employer brand power is practice-oriented, allows to evaluate how the employer brand is revealed both within the company in the minds of current employees, and outside the company in terms of expectations and perceptions about the company among potential candidates and former employees; allows to investigate the significance of each touchpoint to improve business processes; allows to estimate the gap between internal and external perceptions of the company as an employer, as well as differences between the desired and the actual image of the company as an employer in the internal and external labor market.

Key words: employer brand, employer brand touchpoints, method of evaluation of employer brand power, employer brand power.

Чикуркова А.Д. ЕМІСІЙНА СТРАТЕГІЯ ПУБЛІЧНИХ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ

Мета. Метою статті є дослідження сутності понять «публічне акціонерне товариство», «емісійна стратегія», а також тенденцій, особливостей формування та реалізації емісійної стратегії публічного акціонерного товариства.

Методика дослідження. У процесі дослідження використані: методи теоретичного узагальнення і порівняння, аналізу і синтезу (при вивченні недоліків та шляхів покращення формування і реалізації ефективної емісійної стратегії); монографічний (при дослідженні понятійного апарату, виявленні перспектив розвитку та вивченні передового досвіду); статистичний (при виявленні факторів впливу на емісійну стратегію публічних акціонерних товариств).

Теоретико-методологічною основою є діалектичний метод пізнання економічних явищ, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, законодавчі й нормативні акти України, статистичні матеріали Державної служби статистики України та Головного управління статистики у Хмельницькій області.

Результати. Обґрунтовано вирішення проблемних питань у галузі формування і реалізації ефективної емісійної стратегії публічних акціонерних товариств, сформовано основні напрями і складові елементи емісійної стратегії ПАТ Агрофірма „АВІС”, визначено найбільш прийнятні напрями покращення емісійної стратегії задля залучення капіталу і покращення його діяльності.

Наукова новизна. Розроблено складові ефективної емісійної стратегії публічного акціонерного товариства.

Практична значущість. Отримані результати сприяють вирішенню окремих проблем та пошуку нових підходів до формування та реалізації ефективної емісійної стратегії публічних акціонерних товариств.

Ключові слова: публічне акціонерне товариство, акція, емісія, стратегія.

Чикуркова А.Д. ЭМИССИОННАЯ СТРАТЕГИЯ ПУБЛИЧНЫХ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ

Цель. Целью статьи является исследование сущности понятий «публичное акционерное общество», «эмиссионная стратегия», а также тенденций, особенностей формирования и реализации эмиссионной стратегии публичного акционерного общества.

Методика исследования. В процессе исследования использованы: методы теоретического обобщения и сравнения, анализа и синтеза (при изучении недостатков и путей улучшения формирования и реализации эффективной эмиссионной стратегии); монографический (при исследовании понятийного аппарата, выявлении перспектив развития и изучении передового опыта); статистический (при обнаружении факторов влияния на

емісійну стратегію публичних акціонерних обществ). Теоретико-методологічною основою є диалектичний метод познання економічних явлень, наукові труди вітчизняних і зарубіжних учених, законодавчі і нормативні акти України, статистичні матеріали Державної служби статистики України і Головного управління статистики в Хмельницькій області.

Результати. Обґрунтовано рішення проблемних питань в області формування і реалізації ефективної емісійної стратегії публичних акціонерних обществ, сформульовано основні напрями і складові елементи емісійної стратегії ПАО Агрофірма "АВІС", визначено найбільш прийнятні напрями удосконалення емісійної стратегії для привертання капіталу і удосконалення його діяльності.

Наукова новизна. Розроблено складові елементи ефективної емісійної стратегії публичного акціонерного обществ.

Практична значимість. Отримані результати сприяють вирішенню окремих проблем і пошуку нових підходів до формування і реалізації ефективної емісійної стратегії публичних акціонерних обществ.

Ключові слова: публичне акціонерне общество, акція, емісія, стратегія.

Chykurkova A.D. EMISSION STRATEGY OF PUBLIC STOCK ENTERPRISES

Purpose. The aim of the paper is to study the nature of the concepts of "public corporation", «emission strategy», as well as trends, especially the formation and implementation of emission strategy public company.

Methodology of research. The study used: methods of theoretical generalization and comparison, analysis and synthesis (the study of defects and ways to improve the formulation and implementation of effective strategies emission) monographic (the study of the conceptual apparatus , identifying and studying prospects of Excellence), statistical (if identified factors influence on the emission strategy public companies). Theoretical and methodological basis is the dialectical method of understanding economic phenomena, Proceedings domestic and foreign scholars, legal regulations and Ukraine, statistical data of the State Statistics Service of Ukraine and the Department of Statistics at the Khmelnytsky region.

Findings. Grounded resolve outstanding issues in the formation and implementation of effective emission strategy of public joint stock companies formed the main lines and components emission strategy public joint stock company "AVIS", identifying the most suitable areas to improve emission strategies for raising capital and improving its operations. Scientific novelty.

Originality. The composition of effective emission strategy public company.

Practical value. These results contribute to solving some of the problems and new approaches to the development and implementation of effective strategies emission Public Companies.

Key words: public joint stock company, event, issue, strategy.

Олійничук В.М. МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТРУКТУРНИХ ЗМІН ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Мета. Метою дослідження є розробка теоретичних, методологічних положень і практичних досліджень механізму управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах структурних змін податкової політики держави.

Методика дослідження. Для вирішення поставлених завдань у науковій роботі використано загальнонаукові методи: індукції та дедукції, аналізу і синтезу – при вивченні напрямків формування показників фінансової стійкості; порівняльних оцінок – при розкритті суті поняття фінансової стійкості підприємства, а також статистико-економічні та вибіркові методи. У процесі дослідження були використано законодавчі і нормативні акти, що регламентують бухгалтерський та податковий облік, фактичні дані підприємства та матеріали особистих спостережень.

Результати. Виявлено відсутність єдиних підходів до трактування терміну «фінансова стійкість» і встановлено нормативи для коефіцієнтів фінансової стійкості. Удосконалено методичні підходи до оцінювання фінансової стійкості підприємства. Запропоновано здійснювати управління фінансовою стійкістю підприємства за умов змін податкового законодавства за наступними напрямками: проведення аналізу та контролю за структурою капіталу; здійснення управління обсягом реалізації продукції підприємства і рівнем прибутковості продажу (відповідно і рівнем податкової віддачі з податку на прибуток).

Наукова новизна. Інтерпретовано управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах реформування податкової системи; виявлено вплив змін умов зовнішнього середовища, зокрема нововведень податкового законодавства щодо фінансової стійкості підприємства; науково обґрунтовано напрями оптимізації коефіцієнтів групи показників фінансової стійкості та використання вивільнених грошових коштів.

Практична значущість полягає в розробці науково обґрунтованої моделі управління фінансовою стійкістю підприємства згідно нововведень Податкового кодексу і рекомендацій щодо напрямів використання вивільнених грошових коштів. Отримані результати дослідження можна використовувати в підприємствах різних галузей і форм власності.

Ключові слова: фінансова стійкість, податкова політика держави, податкова система, фінансовий стан підприємства, коефіцієнти фінансової стійкості.

Олійничук В.М. МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ УСТОЙЧИВОСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТРУКТУРНИХ ІЗМЕНЕНІЙ НАЛОГОВОЇ ПОЛІТИКИ ГОСУДАРСТВА

Цель. Целью исследования является разработка теоретических, методологических положений и практических исследований механизма управления финансовой устойчивостью предприятия в условиях структурных изменений налоговой политики государства.

Методика дослідження. Для рішення поставлених задач в науковій роботі використані загальнонаукові методи: індукції та дедукції, аналіза та синтез – при вивченні напрямків формування показників фінансової стійкості; порівняльних оцінок – при розкритті сутності поняття фінансової стійкості підприємства, а також статистико – економічні та вибірочні методи. В процесі дослідження були використані законодавчі та нормативні акти, регламентуючі бухгалтерський та податковий облік, фактичні дані підприємства та матеріали особистих спостережень.

Результати. Виявлено відсутність єдиних підходів до трактування терміна “фінансова стійкість” і встановлені нормативи для коефіцієнтів фінансової стійкості. Удосконалені методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства. Предложено здійснювати управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах змін податкового законодавства по наступним напрямкам: проведення аналізу та контролю за структурою капіталу, здійснення управління обсягом реалізації продукції підприємства та рівнем прибутковості продаж (відповідно до рівня податкової віддачі по податку на прибуток).

Наукова новизна. Інтерпретовано управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах реформування податкової системи; виявлено вплив змін умов зовнішнього середовища, зокрема нововведень податкового законодавства по фінансовій стійкості підприємства, науково обґрунтовані напрямки оптимізації коефіцієнтів групи показників фінансової стійкості та використання звільнених грошових коштів.

Практична значимість полягає в розробці науково обґрунтованої моделі управління фінансовою стійкістю підприємства згідно нововведень Податкового кодексу та рекомендацій щодо напрямків використання звільнених грошових коштів. Отримані результати дослідження можуть бути використані на підприємствах різних галузей та форм власності.

Ключові слова: фінансова стійкість, податкова політика держави, податкова система, фінансовий стан підприємства, коефіцієнти фінансової стійкості.

Oliinychuk V.M. MANAGEMENT MECHANISM OF FINANCIAL SUSTAINABILITY OF ENTERPRISE UNDER CONDITIONS OF STRUCTURAL CHANGES OF TAX POLICY

Purpose. The aim of the research is to develop theoretical, methodological guidelines and practical researches of the management mechanism of financial stability of the enterprise in terms of structural changes in tax policy.

Methodology of research. To achieve the challenges in scientific work we used general scientific methods of induction and deduction, analysis and synthesis when studying the formation of areas of financial stability indicators, comparative assessments with the concept of disclosure of financial viability, statistical and economic sampling methods. The study used legislation and regulations governing accounting and tax records, evidence of enterprise and materials personal observations.

Findings. We found the lack of integrated interpretation of the term "financial stability" and set standards for financial stability coefficients. Methodical approaches to assessment of financial viability are improved. It is proposed to manage the financial stability of enterprise under conditions of the tax legislation in the following directions: analysis and monitoring of capital structure, manage sales volumes of enterprise and the level of profitability of sales (in accordance with the level of tax returns and income tax).

Originality. It is interpreted management of financial stability of the enterprise in terms of reforming of the tax system, and the effects of changes in environmental conditions, such innovations of tax legislation on financial viability, scientifically grounded directions of optimization of coefficients group indicators of financial stability and the use of the released funds.

Practical value is to develop scientifically grounded management model of financial stability of enterprise of innovations under the Tax Code and recommendations for directions of use of released funds. These research results can be used in various industries and business ownership.

Key words: financial stability, fiscal policy, taxation, financial position, financial stability coefficients.

Антонюк О.І. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ КОМЕРЦІЙНИМИ БАНКАМИ В УКРАЇНІ

Мета. Метою дослідження є розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо формування власного капіталу комерційними банками в Україні, а також виявлення особливостей ефективного формування власного капіталу та забезпечення стійкості банку.

Методика дослідження. Методологічною основою даної наукової статті є діалектичний підхід до вивчення і розкриття особливостей та сучасного стану формування власного капіталу банків. В процесі дослідження використано методи групування і порівняння – для вивчення тенденцій зміни обсягів і структури власного і залученого капіталу банків; статистичні, табличні та графічні методи – для оцінки сучасних методик управління власним капіталом банку.

Результати. В результаті проведеного дослідження визначено, що зміцнення капітальної бази вітчизняної банківської системи та перспективи її входження до Європейського співтовариства значною мірою залежать від практики вдосконалення формування власного капіталу банківськими установами, що зумовлює й перспективи його нарощення. Доведено, що різні за величиною активів банки мають неоднакові можливості щодо формування власного капіталу, але головна проблема для всіх банків на сьогодні полягає у відсутності ефективно діючого фондового ринку.

Наукова новизна. Обґрунтовані особливості формування власного капіталу комерційних банків в Україні, які, на відміну від існуючих, охоплюють особливості структурної будови власного капіталу і відповідають

потребами достовірного визначення консолідованої величини реальних банківських ризиків у контексті нових положень Базельських вимог; це дасть змогу банкам сформувати власний капітал, необхідний для покриття втрат від непередбачуваних ризиків.

Практична значущість. Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці основних напрямів і конкретних рекомендацій з удосконалення методичних засад управління формуванням власного капіталу банку. Отримані результати дослідження обґрунтовують формування структури власного капіталу банку і можуть бути використані в роботі комерційних банків з метою підвищення ефективності їх діяльності.

Ключові слова: комерційний банк, Національний банк України, власний капітал, резервний капітал, регулятивний капітал.

Антонюк О.И. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ КАПИТАЛА КОММЕРЧЕСКОГО БАНКА В УКРАИНЕ

Цель. Целью исследования является разработка теоретических положений и практических рекомендаций по формированию собственного капитала коммерческими банками в Украине, а также выявление особенностей эффективного формирования собственного капитала и обеспечения устойчивости банка .

Методика исследования. Методологической основой данной научной статьи является диалектический подход к изучению и раскрытию особенностей и современного состояния процесса формирования собственного капитала банков. В процессе исследования использованы методы группировки и сравнения - для изучения тенденций изменения объемов и структуры собственного и привлеченного капитала банков; статистические, табличные и графические методы - для оценки современных методик управления собственным капиталом банка.

Результаты. В результате проведенного исследования установлено, что укрепление капитальной базы отечественной банковской системы и перспективы ее вхождения в Европейское сообщество в значительной степени зависят от практики совершенствования формирования собственного капитала банковскими учреждениями. Доказано, что различные по величине активов банки имеют неодинаковые возможности по формированию собственного капитала, но главная проблема для всех банков сегодня заключается в отсутствии эффективно действующего фондового рынка.

Научная новизна. Обоснованы особенности формирования собственного капитала коммерческих банков в Украине, которые, в отличие от существующих, охватывают особенности структурного строения собственного капитала и отвечают потребностям достоверного определения консолидированной величины реальных банковских рисков в контексте новых положений Базельских требований, что позволит банкам сформировать собственный капитал, необходимый для покрытия потерь от непредвиденных рисков.

Практическая значимость. Практическое значение полученных результатов заключается в разработке основных направлений и конкретных рекомендаций по совершенствованию методических основ управления формированием собственного капитала банка. Полученные результаты исследования обосновывают формирование структуры собственного капитала банка и могут быть использованы в работе коммерческих банков с целью повышения эффективности их деятельности .

Ключевые слова: коммерческий банк, Национальный банк Украины, собственный капитал, резервный капитал, регулятивный капитал.

Antoniuk O.I. THE PECULIARITIES OF CAPITAL FORMATION BY COMMERCIAL BANKS IN UKRAINE

Purpose. The aim of the research is the development of theoretical concepts and practical recommendations on the formation of equity capital by commercial banks in Ukraine, and also the discovery of the peculiarities of the effective formation of the equity capital and ensuring of the bank stability.

Methodology of research. The methodological basis of this scientific article is the dialectical approach to study and disclose the features of the current state of forming of property asset of a bank. In the process of research the methods of grouping and comparison are used - for the study of tendencies of change of volumes and structure of own and borrowed capital of banks; statistical, tabular and graphical methods – for the evaluation of modern management techniques of a bank property asset.

Findings. As a result of undertaking study it was determined that the strengthening of the capital base of the domestic banking system and its prospects for joining the European community largely depend on the practice of improvement of formation of own capital of the banking institutions, which predetermined prospects of further expansion. It is proved that different on the size of assets banks have unequal opportunities for the formation of the equity capital, but nowadays the main problem for all banks is the absence of effectively working stock market.

Originality. Reasonable features of own capital formation of commercial banks in Ukraine, which, unlike existing, cover the structural features of the own capital structure and accord the needs of reliable determination of the consolidated value of real banking risks in the context of the new provisions of the Basel requirements; this allow banks to generate own capital required to cover losses from unforeseen risks.

Practical value. The practical significance of the results is to develop basic directions and specific recommendations to improve the methodological bases of a bank's equity formation. The obtained results of the study justify the formation of a bank's equity structure and can be used in commercial banks to improve the effectiveness of their work.

Key words: commercial bank, National Bank of Ukraine, equity capital, reserve capital, regulatory capital

Гур'єва І.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКА ЧИСТОГО ПРИВЕДЕНОГО ДОХОДУ ПРИ РІЗНИХ ДЖЕРЕЛАХ ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

Метою статті є вдосконалення теоретико-методичних засад визначення чистого приведенного доходу, який отримано при використанні різних джерел фінансування інвестицій.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано економіко-математичні методи для визначення системи фінансово-економічних показників, що впливають на формування чистого приведенного доходу. Зокрема, обґрунтовані формульні вирази для визначення чистого приведенного доходу при фінансуванні інвестицій за допомогою власного капіталу, банківського кредиту, при придбанні основних засобів в операційну оренду та у фінансовий лізинг; визначені формульні вирази для розрахунку показників прибутковості інвестицій, що фінансуються за рахунок кожного з перелічених джерел та наведено порядок розрахунку чистого приведенного доходу при одночасному фінансуванні інвестицій декількома джерелами фінансування.

Результати. Запропоновано метод розрахунку чистого приведенного доходу, який дає можливість досить просто оцінити вплив вибору джерела фінансування на чистий приведений дохід, тобто на економічну ефективність інвестицій.

Наукова новизна. Запропонований метод розрахунку чистого приведенного доходу, на відміну від пропонуваного у економічній літературі, дозволяє визначити прибутковість інвестицій при залученні кожного джерела фінансування; а також частину чистого приведенного доходу, сформованого в результаті використання кожного джерела, в загальному чистому приведенному доході.

Практична значущість. Запропонований метод розрахунку чистого приведенного доходу є універсальним та може бути використаний підприємствами, що здійснюють капітальні інвестиції, будь-якої форми власності та галузі національного господарства.

Ключові слова: капітальні інвестиції, чистий приведений дохід, економічна ефективність, джерела фінансування.

Гурьева И.В. УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ ПОКАЗАТЕЛЯ ЧИСТОГО ПРИВЕДЕННОГО ДОХОДА ПРИ РАЗНЫХ ИСТОЧНИКАХ ФИНАНСИРОВАНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ

Целью статьи является усовершенствование теоретико-методических основ определения чистого приведенного дохода, полученного при использовании различных источников финансирования инвестиций.

Методика исследования. В процессе исследования использованы экономико-математические методы для определения системы финансово-экономических показателей, которые влияют на формирование чистого приведенного дохода. В частности, обоснованы формульные выражения для определения чистого приведенного дохода при финансировании инвестиций за счет собственного капитала, банковского кредита, при приобретении основных фондов в операционную аренду и в финансовый лизинг; определены формульные выражения для расчета показателей доходности инвестиций, финансируемых за счет каждого из перечисленных источников, и приведен порядок расчета чистого приведенного дохода при одновременном финансировании инвестиций несколькими источниками финансирования.

Результаты. Предложен метод расчета чистого приведенного дохода, который дает возможность достаточно просто оценить влияние выбора источника финансирования на чистый приведенный доход, то есть на экономическую эффективность инвестиций.

Научная новизна. Предлагаемый метод расчета чистого приведенного дохода, в отличие от предлагаемых в экономической литературе, позволяет определить доходность инвестиций при привлечении каждого источника финансирования; а также часть чистого приведенного дохода, сформированного в результате использования каждого источника, в общем чистом приведенном доходе.

Практическая ценность. Предлагаемый метод является универсальным и может быть использован предприятиями, осуществляющими капитальные инвестиции, любой формы собственности и отрасли национального хозяйства.

Ключевые слова: капитальные инвестиции, чистый приведенный доход, экономическая эффективность, источники финансирования.

Hurieva I.V. IMPROVEMENT OF THEORETICAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO DETERMINATION OF THE INDICATOR OF NET PRESENT INCOME AT DIFFERENT SOURCES OF INVESTMENT FINANCING

Purpose. The aim of the article is to improve the theoretical and methodical foundations of determination of the net present income that is received by using different sources of investment financing.

Methodology of research. Economic and mathematical methods were used in the research process for the determination of the system of financial and economic indicators that influence the formation of the net present income. In particular, substantiated formula expressions for determination of the net present income in the financing of investment by using the equity capital, bank loan, the acquisition of fixed assets in operating leases and finance leases; formula expression has been determined for calculating indicators of the profitability of investments that are financed by each of the listed sources and the procedure of calculating net present revenue while financing investments by several funding sources has been presented.

Findings. It has been proposed the method of calculating the net present income, which provides an opportunity to evaluate quite simple the impact of choice of financing sources on the net present income, namely on the economic efficiency of investments.

Originality. The proposed method of calculating the net present income, in contrast to the proposed in the economic literature, allows to determine the profitability of investments in attracting of each funding source; and also the part of the net present income formed as a result of using each source in the total net present income.

Practical value. The proposed method of calculating the net present income is the universal and can be used by enterprises that carry out capital investments of any form of ownership and branches of national economy.

Key words: capital investments, net present income, economic efficiency, sources of financing.

Мацьків В.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

Мета. Метою статті є розгляд суті і особливостей формування фінансового капіталу підприємств.

Методика дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження є праці вітчизняних і зарубіжних вчених з проблем фінансового забезпечення підприємств, законодавчі та нормативні акти з питань фінансів.

При дослідженні використовувалися історичний та логічний методи, методи логічного аналізу, дедукції, індукції використані для дослідження змісту категорії "фінансовий капітал"; методи аналогії та системного підходу – для удосконалення класифікації фінансового капіталу у системі фінансової науки, уточнення її функцій та принципів. На основі системного підходу відображено місце фінансового капіталу в системі фінансів та його інструментарій в управлінні фінансовими ресурсами.

Результати. Здійснено оцінку фінансового капіталу підприємства та розроблено пропозицій щодо його вдосконалення в сучасних умовах. Визначено, що фінансовий капітал – це сукупність фінансових ресурсів, перетворених в процесі ділового обороту господарюючих суб'єктів в матеріальні, нематеріальні та фінансові активи. Дістало подальшого розвитку процес оптимізації структури капіталу.

Наукова новизна. Запропоновано трактування фінансового капіталу як частину фінансових ресурсів підприємства, що характеризує загальну вартість засобів у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, інвестованих у формування її активів. Визначення оптимальної структури капіталу рекомендовано проводити на базі багатоваріантного розрахунку.

Практична значущість. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання запропонованих у статті теоретичних розробок щодо удосконалення функціонування фінансового капіталу підприємств, які охоплюють: процес оптимізації структури капіталу, аналіз складу капіталу в динаміці за декілька періодів (кварталів, років), а також тенденцій зміни його структури; оцінка основних факторів, що визначають структуру капіталу; оптимізація структури фінансового капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності (з використанням механізму фінансового левериджу).

Ключові слова: фінанси, фінансовий капітал, вартість, фінансування підприємств, грошові кошти, джерела фінансування, структура капіталу.

Мацьків В.В. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ФИНАНСОВОГО КАПИТАЛА ПРЕДПРИЯТИЙ

Цель. Целью статьи является рассмотрение сущности и особенностей формирования финансового капитала предприятий.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются труды отечественных и зарубежных ученых по проблемам финансового обеспечения предприятий, законодательные и нормативные акты по вопросам финансов.

При исследовании использовались исторический и логический методы, методы логического анализа, дедукции, индукции использованы для исследования содержания категории "финансовый капитал", методы аналогии и системного подхода – для совершенствования классификации финансового капитала в системе финансовой науки, уточнения его функций и принципов. На основе системного подхода отражено место финансового капитала в системе финансов и его инструментарий в управлении финансовыми ресурсами.

Результаты. Осуществлена оценка финансового капитала предприятия и разработаны предложения по его совершенствованию в современных условиях. Определено, что финансовый капитал – это совокупность финансовых ресурсов, преобразованных в процессе делового оборота хозяйствующих субъектов в материальные, нематериальные и финансовые активы. Получило дальнейшее развитие процесс оптимизации структуры капитала.

Научная новизна. Предложены трактовки финансового капитала как часть финансовых ресурсов предприятия, которые характеризуют общую стоимость средств в денежной, материальной и нематериальной формах, инвестированных в формирование его активов. Определение оптимальной структуры капитала рекомендуется проводить на базе многовариантного расчета.

Практическая значимость. Практическое значение полученных результатов заключается в возможности использования предложенных в статье теоретических разработок по совершенствованию функционирования финансового капитала предприятий, которые охватывают: процесс оптимизации структуры капитала, анализ состава капитала в динамике за несколько периодов (кварталов, лет), а также тенденций изменения его структуры, оценка основных факторов, определяющих структуру капитала; оптимизация структуры финансового капитала по критерию максимизации уровня финансовой рентабельности (с использованием механизма финансового левериджа).

Ключевые слова: финансы, финансовый капитал, стоимость, финансирование предприятий, денежные средства, источники финансирования, структура капитала.

Matskiv V.V. PECULIARITIES OF FORMATION OF FINANCIAL CAPITAL OF ENTERPRISES

Purpose. The aim of the article is to consider essence and peculiarities of formation of financial capital of enterprises.

Methodology of research. The works of domestic and foreign scholars on issues of financial ensuring of enterprises, legislative and normative acts on finance are theoretical and methodological basis of the research. Historical and logical methods, methods of logical analysis, deduction and induction were used in the study to research the category "financial capital"; methods of analogy and systems approach – to improve the classification of financial capital in the system of financial science, clarification its functions and principles. Based on the systematic approach the position of finance capital in the financial system and its tools in the management of financial resources has been reflected.

Findings. It has been done the assessment of financial capital of the enterprise. The proposals for its improvement in modern conditions have been developed. It has been determined that financial capital – a combination of financial resources converted in the process of business turnover of business entities in the tangible, intangible and financial assets. The process of optimizing the capital structure has received the further development.

Originality. It has been proposed the interpretation of financial capital as part of the financial resources that characterizes the overall value of assets in monetary form, tangible and intangible, invested in the formation of its assets. Determination of the optimal capital structure is recommended to implement on the basis of multivariate calculation.

Practical value. The practical significance of the obtained results is in the possibility of using the proposed theoretical development in the article for the improvement of the functioning of financial capital of enterprises which cover: process of optimizing the capital structure, the analysis of capital in the dynamics for several periods (quarters, years), as well as tendencies of change in its structure; evaluation of the main factors that determine the capital structure; structure optimization of finance capital on the criterion of maximizing of the level of financial profitability (with the use of financial leverage).

Key words: finance, financial capital, cost, financing of enterprises, funds, sources of financing, capital structure.

Гуцаленко Л.В., Божок І.І. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Мета. Метою написання даної статті є дослідження порядку нарахування та обліку амортизації необоротних активів та висвітлення найбільш спірних питань, які виникають при співставленні бухгалтерського обліку та податкових розрахунків.

Методика дослідження. У процесі дослідження використано загальнонаукові і спеціальні методи дослідження, зокрема: індукція та дедукція – для визначення загальних тенденцій розвитку обліку амортизації необоротних активів; спостереження – для визначення сучасного стану методики нарахування амортизації необоротних активів; логічного аналізу – для виявлення проблем і напрямків удосконалення методики нарахування амортизації та інші.

Результати. Охарактеризовано сучасний стан порядку нарахування та обліку амортизації необоротних активів. Виявлено проблемні аспекти обліку амортизації необоротних активів, зокрема: амортизація витрат на проведення капітального ремонту, реконструкцію, модернізацію та інші види поліпшення основних засобів; мінімальні строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів; обмеження щодо використання методів нарахування амортизації. Визначено позитивні риси та деякі відмінності у методиці нарахування амортизації у бухгалтерському обліку та податкових розрахунках, а також запропоновано шляхи щодо їх усунення.

Наукова новизна. Уточнено теоретичні аспекти методики нарахування амортизації необоротних активів та розроблено практичні рекомендації з її удосконалення.

Практичне значення. Отримані результати дослідження направлені на звернення уваги на виявлені недоліки у діючих законодавчих норм щодо нарахування амортизації необоротних активів, виправлення яких позитивно вплине на методику нарахування амортизації в цілому.

Ключові слова: амортизація, необоротні активи, основні засоби, податкові розрахунки, нарахування.

Гуцаленко Л.В., Божок И.И. ПРОБЛЕМНЫЕ АСПЕКТЫ НАЧИСЛЕНИЯ АМОРТИЗАЦИИ НЕОБОРОТНЫХ АКТИВОВ

Цель. Целью написания данной статьи является исследование порядка начисления и учета амортизации необоротных активов, и освещения наиболее спорных вопросов, которые возникают при сопоставлении бухгалтерского учета и налоговых расчетов.

Методика исследования. В процессе исследования использованы общенаучные и специальные методы исследования, в частности: индукция и дедукция – для определения общих тенденций развития учета амортизации необоротных активов; наблюдения – для определения современного состояния методики начисления амортизации необоротных активов; логического анализа – для выявления проблем и направлений совершенствования методики начисления амортизации и другие.

Результаты. Охарактеризовано современное состояние порядка начисления и учета амортизации необоротных активов. Выявлены проблемные аспекты учета амортизации необоротных активов, в частности: амортизация расходов на проведение капитального ремонта, реконструкцию, модернизацию и другие виды улучшения основных средств; минимальные сроки полезного использования основных средств и нематериальных активов, ограничения по использованию методов начисления амортизации. Определены положительные черты и некоторые различия в методике начисления амортизации в бухгалтерском учете и налоговых расчетах, а также предложены пути по их устранению.

Научная новизна. Уточнено теоретические аспекты методики начисления амортизации необоротных активов и разработаны практические рекомендации по ее совершенствованию.

Практическое значение. Полученные результаты исследования направлены на привлечение внимания на выявленные недостатки в действующих законодательных норм относительно начисления амортизации необоротных активов, исправление которых положительно повлияет на методику начисления амортизации в целом.

Ключевые слова: амортизация, необоротные активы, основные средства, налоговые расчеты, начисление.

Hutsalenko L.V., Bozhok I.I. PROBLEMATIC ASPECTS OF NON-CURRENT ASSETS DEPRECIATION

Purpose. The purpose of the article is investigation process of accrual and depreciation accounting of non-current assets and highlighting the most debatable issues, which arise at comparison of accounting and tax payments.

Methodology of research. In research process, general scientific and special methods of research are used, in particular: induction and deduction – to determine general trends in the depreciation accounting of non-current assets; observation – to determine the current state of depreciation accrual technique of non-current assets; logical analysis – to identify problem areas and improve depreciation accrual technique and others.

Findings. The current state of the process of accrual and depreciation accounting of non-current assets are characterized. Problematic aspects of depreciation accounting of non-current assets are founded, in particular: depreciation of expenses for capital repair, reconstruction, modernization and other improvements of fixed assets; minimal useful lives of fixed and intangible assets; limits for depreciation methods usage. Defined the positive features and some differences of depreciation technique in accounting and tax payments and ways of their removal are suggested.

Originality. Specified theoretical aspects of depreciation accrual technique of non-current assets and designed practical recommendations for its improvement.

Practical value. The received results of research are directed on drawing attention on the revealed disadvantages in operating legislative norms concerning depreciation accrual of the non-current assets which correction will positively affect at depreciation accrual technique generally.

Key words: depreciation, non-current assets, fixed assets, tax payments, accrual.

Домбровська Н.Р. ДЕБІТОРСЬКА ТА КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТІ: ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ

Мета. Розвиток методики обліку дебіторської та кредиторської заборгованості шляхом систематизації класифікаційних груп для їх ефективного управління на підприємстві.

Методика дослідження. На основі узагальнення теоретичних джерел і наукової літератури було розглянуто поняття "класифікація" та основні принципи, на яких ґрунтується цей процес. З огляду на те, що при класифікації економічної інформації широко використовують ієрархічну та фасетну системи, за допомогою методів індукції та дедукції досліджено суть і принципи дії цих систем та вимоги, котрим повинна відповідати класифікація.

У дослідженні із застосуванням діалектичного підходу проаналізовано особливості класифікації дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єктів господарювання на основі чинних нормативних актів та літературних джерел. Це дало змогу зробити висновок про те, що класифікація заборгованості, зокрема обліковцями, частіше за все здійснюється в межах рахунків, що є в Плані рахунків, причому вона є неповною і охоплює лише одну ознаку класифікації. Методи причинно-наслідкового зв'язку та абстрактно-логічний використовувалися для удосконалення класифікації заборгованості з метою її ефективного управління на підприємстві

За допомогою абстрактно-логічного методу дослідження для забезпечення ефективної організації обліку заборгованості було рекомендовано внести зміни до П(С)БО 10, які б чітко розмежували поняття довгострокової та короткострокової заборгованостей враховуючи те, що поточна дебіторська заборгованість є оборотним активом, а довгострокова – необоротним, і вони обліковуються на різних рахунках.

Результати. Набули подальшого розвитку питання класифікації дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єктів господарювання для її ефективного управління. Сформовано рекомендації щодо внесення уточнення до П(С)БО, що в кінцевому рахунку актуалізує роботу бухгалтерської служби.

Наукова новизна. Обґрунтовано класифікацію заборгованості за різними ознаками та систематизовано класифікаційні групи, що необхідно користувачам фінансової звітності для прийняття рішень.

Практична значущість. Отримані результати дослідження можна використовувати як для складання фінансової звітності, так і для управлінських рішень щодо регулювання розрахунків та управління заборгованістю.

Ключові слова: класифікація, зобов'язання, довгострокова дебіторська заборгованість, поточна дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість.

Домбровская Н.Р. ДЕБИТОРСКАЯ И КРЕДИТОРСКАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТИ: ПРОБЛЕМЫ КЛАССИФИКАЦИИ

Цель. Развитие методики учета дебиторской и кредиторской задолженности путем систематизации классификационных групп для их эффективного управления на предприятии.

Методика исследования. На основе обобщения теоретических источников и научной литературы было рассмотрено понятие "классификация" и основные принципы, на которых основывается этот процесс. Учитывая, что при классификации экономической информации широко используют иерархическую и фасетную системы, с помощью методов индукции и дедукции исследованы сущность и принципы действия этих систем и требования, которым должна соответствовать классификация.

В исследовании с применением диалектического подхода проанализированы особенности классификации дебиторской и кредиторской задолженности субъектов хозяйствования на основе действующих нормативных актов и литературных источников. Это позволило сделать вывод о том, что классификация задолженности, в частности учетчиками, чаще всего осуществляется в разрезе счетов, которые есть в Плане счетов, причем она является неполной и охватывает только один признак классификации. Методы причинно – следственной связи и абстрактно – логический использовались для совершенствования классификации задолженности с целью ее эффективного управления на предприятии.

С помощью абстрактно – логического метода исследования для обеспечения эффективной организации учета задолженности было рекомендовано внести изменения в П(С)БУ 10, которые бы четко разграничили понятия долгосрочной и краткосрочной задолженности учитывая, что текущая дебиторская задолженность является оборотным активом, а долгосрочная – необоротным, и они учитываются на разных счетах.

Результаты. Дальнейше развитие получили вопросы классификации дебиторской и кредиторской задолженности субъектов хозяйствования для ее эффективного управления. Сформированы рекомендации относительно внесения уточнения в П(С)БУ, что в конечном счете актуализирует работу бухгалтерской службы.

Научная новизна. Обоснована классификация задолженности по различным признакам и систематизированы классификационные группы, которые необходимо пользователям финансовой отчетности для принятия решений.

Практическая значимость. Полученные результаты исследования можно использовать как для составления финансовой отчетности, так и управленческих решений по регулированию расчетов и управления задолженностью.

Ключевые слова: классификация, обязательства, долгосрочная дебиторская задолженность, текущая дебиторская задолженность, кредиторская задолженность.

Dombrovska N.R. ACCOUNTS RECEIVABLE AND PAYABLE: THE PROBLEMS OF CLASSIFICATION

Purpose. The aim of the article is the development of methods of accounting receivables and payables by means of systematization the classification groups for their effective management at the enterprise.

Methodology of research. The concept "classification" has been considered on the basis of generalization of theoretical sources and scientific literature and the basic principles that underpin this process. Considering that the hierarchical and faceted systems are widely used at the classification of economic information by the methods of induction and deduction. It has been investigated the essence and principles of operation of these systems and the requirements that have to comply with the classification.

The peculiarities of classification of receivables and payables business entities based on the existing normative acts and literature sources have been analyzed in the study with the use of the dialectical approach. This allowed to conclude that the classification of the debt, in particular by accountants, often carried out within the accounts, that are in the Plan of accounts, and it is incomplete and covers only one characteristic of classification. Methods of causal link, abstract and logical were used to improve the classification of the debt with the purpose of its effective management at the enterprise.

With the help of abstract and logical research method for the implementation of the effective organization of the account debt was recommended to make changes to the National Standard of Accounting 10, which would clearly differentiate the concept of long-term and short-term debt taking into account that current receivables are current assets and long-term – irreversible assets and they are recorded in different accounts.

Findings. The questions of classification of receivables and payables of business entities for its effective management were further developed. It has been formed the recommendations on making refinements to the National Standard of Accounting, which ultimately actualizes the work of the accounting department.

Originality. It has been substantiated the classification of debt by various characteristics and systematized the classification groups that is necessary for users of financial statements to make decisions.

Practical value. The obtained results of research can be used for financial reporting and for management decisions regarding the regulation of payments and debt management.

Key words: classification, liabilities, long-term receivables, current accounts receivable, accounts payable.

Костецкий Я.І. АНАЛІЗ СКЛАДУ І СТРУКТУРИ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Метою статті є обґрунтування системного аналізу і нормування оборотних активів сільськогосподарських підприємств в умовах ринкових перетворень та євроінтеграції.

Методика дослідження. В статті використано наступні методи дослідження: групування – для можливості варіювання розподілу складу і структури оборотних активів підприємства за вказаними ознаками в залежності від конкретних умов господарювання; порівняння – для визначення оптимального значення маркетингових витрат і можливості їх регулювання.

Результати. Встановлено, що відмова від нормування оборотних активів в останні роки була помилковою, що призвело до нестабільності структури оборотних активів, спотворення результатів аналізу фінансового стану. Запропоновано конкретизувати розрахунки за окремими видами оборотних активів з обов'язковим їх нормуванням.

Наукова новизна. Наукова новизна полягає у встановленні залежності фінансового стану аграрних підприємств від того, наскільки правильно здійснюється фінансова політика відносно джерел утворення, формування та аналізу оборотних активів.

Практична цінність. Отримані результати дослідження можуть бути використані при аналізі, організації та нормуванні оборотних активів аграрних підприємств.

Ключові слова: оборотні активи, готова продукція, дебіторська заборгованість, виробничі запаси, ефективність.

Костецкий Я.И. АНАЛИЗ СОСТАВА И СТРУКТУРЫ ОБОРОТНЫХ АКТИВОВ

Целью статьи является обоснование системного анализа и нормирования оборотных активов сельскохозяйственных предприятий в условиях рыночных преобразований и евроинтеграции.

Методика дослідження. В статті використані наступні методи дослідження: групування - для можливості варіювання розподілу складу і структури оборотних активів підприємства за вказаними ознаками в залежності від конкретних умов господарювання; порівняння - для визначення оптимального значення маркетингових витрат і можливості їх регулювання.

Результати. Встановлено, що відмова від нормування оборотних активів в останні роки була помилковою, що привело до нестабільності структури оборотних активів, спотворення результатів аналізу фінансового стану. Пропонується конкретизувати розрахунки за окремими видами оборотних активів з обов'язковим їх нормуванням.

Наукова новизна. Наукова новизна полягає в встановленні залежності фінансового стану аграрних підприємств від того, наскільки правильно здійснюється фінансова політика в стосовно джерел формування, формування і аналізу оборотних активів.

Практична цінність. Отримані результати дослідження можуть бути використані при аналізі, організації і нормуванні оборотних активів аграрних підприємств.

Ключові слова: оборотні активи, готова продукція, дебіторська заборгованість, виробничі запаси, ефективність.

Kostetsky Ya.I. ANALYSIS OF THE COMPOSITION AND STRUCTURE OF CURRENT ASSETS

Purpose. The purpose of the article is the substantiation of necessity the system analysis and normalization of current assets of agricultural enterprises in terms of market transformations and European integration.

Methodology of the study. The following methods of research were used in this article: grouping – for the possibility of variation the distribution of the composition and structure of current assets of the enterprise by the specified characteristics depending on the particular economic conditions; comparison – to determine the optimal value of marketing costs and possibilities of their regulation.

Findings. It has been established that refusal from rationing of current assets in recent years was erroneous that led to instability of the structure of current assets and distortion of the results of financial analysis. It has been proposed to concretize calculations by the separate types of current assets with their obligatory rationing.

Originality. Scientific novelty is to establish the dependence of the financial condition of agricultural enterprises matter how correctly carried out financial policy comparatively to the sources of the formation, development and analysis of current assets.

Practical value. The obtained results of research can be used in the analysis, organization and rationing of current assets of agricultural enterprises.

Key words: current assets, finished products, accounts receivable, production stocks, efficiency.

Буратинський В.В. КЛАСИФІКАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Мета. Метою дослідження у статті є обґрунтування теоретичних положень і розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення методики класифікації фінансових інвестицій для забезпечення достовірної бухгалтерської інформації.

Методика дослідження. У ході дослідження застосовувались загальнонаукові методи та прийоми. Зокрема, методи причинно-наслідкового зв'язку та абстрактно-логічний використовувались для удосконалення класифікації фінансових інвестицій та для бухгалтерського обліку і аналізу.

Результати. У процесі дослідження здійснено класифікацію фінансових інвестицій за такими ознаками, як: термін утримання, ступінь впливу на об'єкт інвестування, джерела придбання, ступінь оплати, спосіб зберігання. Окреслено метод оцінки в бухгалтерському обліку, що має облікову цінність для системи аналітичного обліку та задоволення інформаційних потреб користувачів бухгалтерського обліку.

Наукова новизна. Полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні та вирішенні комплексу питань, пов'язаних з удосконаленням класифікації фінансових інвестицій.

Практична значущість. Застосування на практиці запропонованих рекомендацій забезпечує достовірність обліку та аналізу фінансових інвестицій.

Ключові слова: фінансові інвестиції, власний капітал, цінні папери, бухгалтерський облік.

Буратинский В.В. КЛАССИФИКАЦИЯ ФИНАНСОВЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В БУХГАЛТЕРСКОМ УЧЕТЕ

Цель. Целью исследования в статье является обоснование теоретических положений и разработка практических рекомендаций по совершенствованию методики классификации финансовых инвестиций для обеспечения достоверной бухгалтерской информации.

Методика исследования. В ходе исследования применялись общенаучные методы и приемы. В частности, методы причинно-следственной связи и абстрактно – логический использовались для совершенствования классификации финансовых инвестиций и для бухгалтерского учета и анализа.

Результаты. В процессе исследования осуществлена классификация финансовых инвестиций по таким признакам, как: срок содержания, степень воздействия на объект инвестирования, источники приобретения, степень оплаты, способ хранения. Определен метод оценки в бухгалтерском учете, который использует учетную ценность для системы аналитического учета и удовлетворения информационных потребностей пользователей бухгалтерского учета.

Научная новизна. Заключается в теоретико – методическом обосновании и решении комплекса вопросов, связанных с совершенствованием классификации финансовых инвестиций.

Практическая значимость. Применение на практике предложенных рекомендации обеспечивает достоверность учета и анализа финансовых инвестиций.

Ключевые слова: финансовые инвестиции, собственный капитал, ценные бумаги, бухгалтерский учет.

Buratynskiy V.V. CLASSIFICATION OF FINANCIAL INVESTMENTS IN ACCOUNTING

Purpose. The aim of the research in the article is the substantiation of theoretical principles and the development of practical recommendations for improving methods of classification of financial investments to provide the accurate accounting information.

Methodology of research. General scientific methods and techniques were used in the study. In particular, methods of causal-consequent connection, abstract and logical methods were used to improve the classification of financial investments and for accounting and analysis.

Findings. During the research it has been implemented the classification of financial investments by such factors as: time keeping, the degree of influence on the investment object, source acquisition, the extent of payment, the manner of storage. It has been outlined the method of assessing in the accounting that has the accounting value for the analytical accounting system and satisfaction of informational needs of users of accounting.

Originality. The scientific novelty consists in the theoretical and methodological substantiation and solving of complex issues associated with the improvement of classification of financial investments.

Practical value. Application in practice of the proposed recommendations provides the reliability of accounting and analysis of financial investments.

Key words: financial investments, equity capital, securities, accounting.

Хомовий С.М. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІОЕНЕРГЕТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мета. Висвітлити основні проблеми та положення формування первинних документів бухгалтерського обліку біоенергетичної сфери в аграрних підприємствах.

Методика дослідження. Для досягнення поставленої мети застосовувались такі теоретичні та емпіричні методи наукового пізнання: системний підхід з використанням методів порівняльного аналізу, порівняння, синтезу, аналізу ієрархій та прийняття рішень.

Результати. Розкрита суть проблемної ситуації, що склалася на основі відсутності відображення інформації біоенергетичного напрямку у первинних документах сільськогосподарських підприємств, що займаються вирощуванням біологічної сировини для енергетичного комплексу України.

Наукова новизна. Важливим елементом обліку і контролю біоенергетичної інформації, на наш погляд, є новостворений документ «Акт перевірки використання енергетичних ресурсів».

Практична значущість. Даний документ підтверджує відхилення від встановлених норм, і дає можливість керівнику підрозділу простежити тенденцію впливу певних факторів виробничої діяльності, які формуються в кожному центрі відповідальності, на його загальну ефективність.

Ключові слова: біоенергетика, енергетична інформація, документ, первинний документ.

Хомовой С.М. ФОРМИРОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ БИОЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Цель. Осветить основные проблемы и положения у процесса формирования первичных документов бухгалтерского учета биоэнергетической сферы аграрных предприятий.

Методика исследования. Для достижения поставленной цели применялись следующие теоретические и эмпирические методы научного познания: системный подход с использованием методов сравнительного анализа, сравнения, синтеза, анализа иерархий и принятия решений.

Результаты. Раскрыта суть проблемной ситуации, сложившейся на основе отсутствия информации биоэнергетического направления в первичных документах сельскохозяйственных предприятий, занимающихся выращиванием биологического сырья для энергетического комплекса Украины.

Научная новизна. Важным элементом учета и контроля биоэнергетической информации, на наш взгляд, является созданный нами документ «Акт проверки использования энергетических ресурсов».

Практическая значимость. Данный документ подтверждает отклонения от установленных норм, и дает возможность руководителю подразделения проследить тенденцию влияния определенных факторов производственной деятельности, которые формируются в каждом центре ответственности, на его общую эффективность.

Ключевые слова: биоэнергетика, энергетическая информация, документ, первичный документ.

Homovy S.M. FORMATION OF INFORMATION PROVISION OF BIOENERGETICS ACTIVITY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

Purpose. Highlight the main issues and position the formation of primary accounting documents bioenergy sector in agricultural enterprises.

Methodology of research. To achieve this goal are applied theoretical and empirical methods of scientific knowledge: a systematic approach using the techniques of comparative analysis, comparison, synthesis, analysis and decision-making hierarchy.

Findings. The essence of the problem situation based on lack of information display area of bioenergy in the primary documents of agricultural enterprises engaged in growing biological raw material for energy complex of Ukraine.

Originality. An important element of accounting for and control of bioenergetic information, in our opinion, is a newly created document «Statement Audit of the use of energy resources».

Practical value. This document confirms the deviation from the established norms and allows the head unit to follow the trend of influence of certain factors of production activities, which are formed in each center responsibility for its overall performance.

Key words: bioenergy, energy Information, document, the original document.

Стасюк О.М. ДО ПИТАННЯ ЩОДО СУТНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ

Мета. Метою дослідження є визначення головних елементів сутності економічної діагностики як економічної категорії та визначення її місця у системі управління підприємством.

Методика дослідження. В процесі дослідження наукової проблеми і отримання результатів використано ряд методів і методичних підходів. Зокрема, на основі огляду і аналізу літературних джерел досліджено і обґрунтовано сутність економічної діагностики та виокремлено основні її характеристики як міждисциплінарної категорії. На основі використання історичного та логічного підходів сформовано визначення економічної діагностики як процесу дослідження економічних систем та як галузі економічної науки, що вивчає методологічні та теоретичні засади таких досліджень. На основі аналізу останніх публікацій визначено місце економічної діагностики у системі управління підприємством як метода управлінської функції контролю.

Результати. Встановлено, що економічну діагностику доцільно розглядати в трьох різних аспектах: як процес дослідження, як метод контролю і як галузь економічної науки. Визначено, що економічна діагностика (діагностування) як дослідницький процес, є цільовим дослідженням розвитку економічної системи будь-якого рівня ієрархії в її взаємозв'язку із зовнішнім середовищем. З позиції її місця в системі управління підприємством, економічна діагностика є методом управлінської функції контролю. Як галузь науки, економічна діагностика вивчає інструментарій діагностування, визначає найкращі методи виявлення тенденцій розвитку системи в умовах об'єктивної невизначеності.

Наукова новизна. Використано комплексний підхід до вдосконалення сутності поняття економічної діагностики, що поповнює накопичений українською економічною наукою досвід, а також міждисциплінарну сутність категорії «діагностика».

Практична значимість. Отримані результати дослідження сприятимуть зменшенню невизначеності в економічній термінології, що забезпечить підвищення якості економічних досліджень.

Ключові слова. діагностика, економічна діагностика, економічний аналіз, контроль, прогнозування.

Стасюк А.Н. К ВОПРОСУ О СУЩНОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДИАГНОСТИКИ

Цель. Целью исследования является определение основных элементов сущности экономической диагностики как экономической категории и определение ее места в системе управления предприятием.

Методика исследования. В процессе исследования научной проблемы и получения результатов использован ряд методов и методологических подходов. В частности, на основе обзора и анализа литературных источников исследована и обоснована сущность экономической диагностики и выявлены основные ее характеристики как междисциплинарной категории. На основании использования исторического и логического подходов сформировано определение экономической диагностики как процесса исследования экономических систем и как отрасли экономической науки, изучающей методологические и теоретические основы таких исследований. На основе анализа последних публикаций определено место экономической диагностики в системе управления предприятием как метода управленческой функции контроля.

Результаты. Установлено, что экономическую диагностику целесообразно рассматривать в трех различных аспектах: как процесс исследования, как метод контроля и как отрасль экономической науки. Определено, что экономическая диагностика (диагностирование) как исследовательский процесс является целевым исследованием развития экономической системы любого уровня иерархии в ее взаимосвязи с внешней средой. С позиции ее места в системе управления предприятием экономическая диагностика является методом управленческой функции контроля. Как отрасль науки экономическая диагностика изучает инструментарий диагностирования, определяет лучшие методы выявления тенденций развития системы в условиях объективной неопределенности.

Научная новизна. Использован комплексный подход к усовершенствованию сущности понятия экономической диагностики, что пополняет накопленный украинской экономической наукой опыт, а также междисциплинарную сущность категории «диагностика».

Практическая значимость. Полученные результаты исследования способствуют уменьшению неопределенности в экономической терминологии, что обеспечит повышение качества экономических исследований.

Ключевые слова: диагностика, экономическая диагностика, экономический анализ, контроль, прогнозирование.

Stasiuk O.M. ON THE PROBLEM OF ESSENCE OF ECONOMIC DIAGNOSTICS

Purpose. The purpose of this research is to determine the key elements of economic diagnostics as an economic category and define its place in the system of enterprise management.

Methodology of research. A number of methods and methodological approaches have been used in scientific problem studying and results obtaining. In particular, basing on a review and analysis of the literature the essence of economic diagnosis and identified its main characteristics as an interdisciplinary category has been studied and proved. Basing on the use of historical and logical methods has been formed the definition of economic diagnostic as the process of economic systems studying and as the economic science branch that studies the methodological and theoretical basis

for such studies. Basing on an analysis of recent publications the place of economic diagnostics has been defined in the enterprise management system as a method of control management function.

Findings. So, the economic diagnostics must be considered according to three different points of view: as a research process, as a control method, and as a branch of economic science. As a research process economic diagnostics (diagnosing) is the purposeful study of the economic system on any hierarchical level in its interrelation with the environment. In the management system economic diagnostics is the method of control management function. As a branch of science economic diagnostics studies diagnostic toolset, searches optimal methods to identify a system development trend in the conditions of objective uncertainty.

Originality. The comprehensive approach has been used for improving the essence of the economic concept that replenishes the accumulated experience of Ukrainian economics, as well as the interdisciplinary essence of the diagnostics category

Practical value. The results of follow study will lead to reduction of uncertainty in the economic terminology, that will improve the quality of economic researches.

Key words: diagnostics, economic diagnostics, economic analysis, control, prediction.

Полуектова Н.Р. МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ERP-СИСТЕМ НА БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ ПІДПРИЄМСТВ

Мета. Мета статті - побудувати системно-динамічну модель для оцінювання впливу різних модулів ERP-системи на основні параметри виробничо-збутової компанії.

Методика дослідження. В процесі дослідження використано метод системної динаміки. Пропонований підхід включав такі етапи: вивчення складу і функціональних можливостей сучасних ERP-систем в цілому і їх окремих модулів, побудова моделі типових бізнес-процесів виробничо-збутової фірми, виділення бізнес-процесів, які змінюються у зв'язку з впровадженням певної функціональності ERP-системи, ідентифікація позитивних і негативних зв'язків у системі Постачання-Виробництво-Продукції при впровадженні ERP-системи, побудова системно динамічної моделі, аналіз моделі.

Результати. Побудована системно-динамічна модель, яка дозволяє прогнозувати результати впливу окремих модулів ERP-системи та її комплексного впливу на виконання основних бізнес-процесів підприємства.

Проведено низку імітаційних експериментів, які підтвердили можливість вимірювання ефектів від впровадження ERP-систем шляхом оцінки ключових показників при зміні бізнес-процесів. Підтверджено процес посилення ефектів при комплексному впровадженні всіх модулів корпоративної інформаційної системи.

Наукова новизна. Розроблена модель дозволяє прогнозувати ефекти від впровадження інформаційних управлінських систем, які складно формалізувати, шляхом виявлення змін в ключових параметрах результативності основних бізнес-процесів підприємства.

Практична значущість. Розроблена методика може бути застосована для прогнозування результатів, які отримує компанія при впровадженні ERP-системи будь-якої конфігурації. Модель може бути використана для обґрунтування вибору конфігурації системи на етапі її проектування.

Ключові слова: ERP-система, модель, бізнес-процеси, прогнозування, системна динаміка.

Полуектова Н.Р. МОДЕЛИРОВАНИЕ ВЛИЯНИЯ ERP - СИСТЕМ НА БИЗНЕС - ПРОЦЕССЫ КОМПАНИЙ

Цель. Цель статьи - построить системно-динамическую модель для оценки влияния различных модулей ERP-системы на основные параметры производственно-сбытовой компании.

Методика исследования. В процессе исследования использован метод системной динамики. Предлагаемый подход включал следующие этапы: изучение состава и функциональных возможностей современных ERP-систем в целом и их отдельных модулей, построение модели типовых бизнес-процессов производственно-сбытовой фирмы, выделения бизнес-процессов, которые изменяются в связи с использованием определенной функциональности ERP-системы, идентификация положительных и отрицательных связей в системе Поставка - Производство - Продвижение при внедрении ERP-системы, построение системно динамической модели, анализ модели.

Результаты. Построена системно-динамическая модель, которая позволяет прогнозировать результаты влияния отдельных модулей ERP-системы и ее комплексного воздействия на выполнение основных бизнес-процессов предприятия. Проведен ряд имитационных экспериментов, которые подтвердили возможность измерения эффектов от внедрения ERP-систем путем оценки ключевых показателей при изменении бизнес-процессов. Подтверждено усиления эффектов при комплексном внедрении всех модулей корпоративной информационной системы.

Научная новизна. Разработанная модель позволяет прогнозировать эффекты от внедрения информационных управленческих систем, которые сложно формализовать, путем выявления изменений в ключевых параметрах результативности основных бизнес-процессов предприятия.

Практическая значимость. Разработанная методика может быть применена для прогнозирования результатов, которые получает компания при внедрении ERP-системы любой конфигурации. Модель может быть использована для обоснования выбора конфигурации системы на этапе ее проектирования.

Ключевые слова: ERP-система, модель, бизнес-процессы, прогнозирование, системная динамика.

Poluektova N.R. MODELING OF ERP – SYSTEMS INFLUENCE ON BUSINESS PROCESSES OF ENTERPRISES

Purpose. The purpose of the article - to build a system-dynamic model to assess the impact of the various modules of ERP-system on the basic parameters of production-sales company.

Methodology of the study. The study used the method of system dynamics. The proposed approach included the following steps: study of the composition and functionality of modern ERP- systems in general and their individual modules, building a model of typical business processes of production and distribution company, allocation of business processes, which connect with using of certain functionality of ERP-system, identification of positive and negative connections in the system Supply - Production - Sales in the implementation of the ERP-system, the construction of a system dynamic model and analysis model.

Findings. System-dynamic model, which allows predict the results of the influence of separate modules of the ERP-system and its complex impact on performance of the main business processes was built. A series of simulation experiments have confirmed possibility of measuring the effects of the implementation of ERP-systems by key indicators when changing the business processes. Strengthening effects in complex implementation of all modules of a corporate information system has been confirmed.

Originality. The developed model allows predict the effects of the implementation of information management systems, which are difficult to formalize, by identifying changes in key parameters of the effectiveness of the main business processes.

Practical value. The method can be used to predict the results that the company receives when implementing ERP-systems of any configuration. The model can be used to substantiation of a choice system configuration in its inception..

Key words: ERP- system, model, business processes, prediction, system dynamics.

Новикова В.В. ПРОГНОЗУВАННЯ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ОСНОВІ АПАРАТУ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ

Мета. Мета дослідження полягає в обґрунтуванні доцільності використання методів економіко-математичного моделювання для прогнозування інфляційних процесів.

Методика дослідження. В процесі дослідження застосовано систему економіко-статистичних та економіко-математичних методів. Зокрема, використано метод математичного моделювання на основі апарату штучних нейронних мереж (ШНМ), які включають в себе структурне моделювання та методи навчання і базуються на розвинутій теорії нелінійного програмування. Використано основні типи задач для прогнозування інфляційних процесів. Застосовано метод діаграм для характеристики простої нейронної мережі і формування однопараметричної та багатопараметричної задач прогнозування. Здійснено формування множин даних для однопараметричної задачі за методом "часових вікон". Застосовано метод багатокрокового прогнозування явищ, представлених у вигляді часових рядів.

Результати. Запропоновано систему економіко-математичних моделей на основі використання штучних нейронних мереж для прогнозування інфляційних процесів.

Наукова новизна. Використано новий підхід до прогнозування інфляційних процесів на основі застосування штучних нейронних мереж, що сприятиме передбаченню зміни інфляції у майбутньому і виявленню фактори, які будуть впливати на збільшення рівня інфляції та дасть можливість регулювати не тільки інфляцію, але й інші макроекономічні процеси.

Практична значущість. Запропоновані основні типи задач для прогнозування інфляційних процесів за допомогою штучних нейронних мереж, які дозволяють найбільш ефективно здійснювати прогнози у майбутньому та застосовувати адекватні механізми впливу держави на інфляційні процеси, оскільки контроль інфляції є ключовою проблемою державної економічної політики.

Ключові слова: економіко-математичне моделювання, прогнозування, інфляційні процеси, штучний інтелект, нейронні мережі.

Новикова В.В. ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ИНФЛЯЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ НА ОСНОВЕ АППАРАТА НЕЙРОННЫХ СЕТЕЙ

Цель. Цель исследования заключается в обосновании актуальности использования методов экономико-математического моделирования для прогнозирования инфляционных процессов.

Методика исследования. В процессе исследования применена система экономико-статистических и экономико-математических методов. В частности, использован метод математического моделирования на основе аппарата искусственных нейронных сетей (ИНС), которые включают в себя структурное моделирование и методы обучения, базируются на развитой теории нелинейного программирования. Используются основные типы задач для прогнозирования инфляционных процессов. Применен метод диаграмм для характеристики простой нейронной сети и формирование однопараметрической и многопараметрической задач прогнозирования. Осуществлено формирование множеств данных для однопараметрической задачи по методу "временных окон". Применен метод многошагового прогнозирования явлений, представленных в виде временных рядов.

Результаты. Предложена система экономико-математических моделей на основе использования искусственных нейронных сетей для прогнозирования инфляционных процессов.

Научная новизна. Использован новый подход к прогнозированию инфляционных процессов на основе применения искусственных нейронных сетей, способствовать предвидению изменения инфляции в будущем и выявлению факторы, которые будут влиять на увеличение уровня инфляции и позволит регулировать не только инфляцию, но и другие макроэкономические процессы.

Практическая значимость. Предложены основные типы задач для прогнозирования инфляционных процессов с помощью искусственных нейронных сетей, которые позволяют наиболее эффективно осуществлять прогнозы в будущем и применять адекватные механизмы влияния государства на инфляционные процессы, поскольку контроль инфляции является ключевой проблемой государственной экономической политики.

Ключевые слова: экономико-математическое моделирование, прогнозирование, инфляционные процессы, искусственный интеллект, нейронные сети.

Novikova V.V. FORECASTING OF INFLATIONARY PROCESSES ON THE BASIS OF NEURAL NETWORKS

Purpose. The main goal of research is to justify the feasibility of using the methods of economic-mathematical modeling for forecasting inflation.

Methodology of research. In research author used a system of economic and statistical and economic-mathematical methods. In particular, the method of mathematical modeling based on the unit of artificial neural networks, which include structural design and learning methods and are based on a theory of nonlinear programming. Used basic types of problems for forecasting inflation. Methods used to characterize the graphs of simple neural network and the formation of a one-parameter and multiparameter prediction tasks. Done formation of sets of data for one-parameter problem by using "time windows". The method of multistep prediction of events presented in the form of time series.

Findings. Proposed the system of economic and mathematical models based on artificial neural networks for forecasting inflation.

Originality. Used a new approach to forecasting inflation on the basis of artificial neural networks to facilitate prediction of change in inflation in the future and to identify factors that will influence the increase in inflation and will be able to regulate not only inflation, but other macroeconomic processes.

Practical value. Proposed the basic types of problems for forecasting inflation process using artificial neural networks, which allow you to perform more effectively in future projections and apply appropriate mechanisms of state influence on inflation because inflation control is a key issue of public policy.

Key words: economical-mathematical modeling, forecasting, inflationary processes, artificial intelligence, neural networks.

Попівняк Ю.М. МОДЕЛЬ ОПТИМІЗАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЮВЕЛІРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Мета статті полягає у розробці теоретичних, методичних та практичних рекомендацій для побудови моделі оптимізації функціонування організаційно-фінансового механізму управління витратами ювелірного підприємства.

Методика дослідження. Для моніторингу результатів попередніх досліджень використано діалектичний метод, метод факторного аналізу застосовано для розрахунку індикатора оптимізації функціонування організаційно-фінансового механізму управління витратами, методи аналізу та синтезу - для наукового обґрунтування методики побудови моделі такої оптимізації, метод узагальнення - для формулювання висновків та пропозицій.

Результати. Обґрунтовано потребу розробки моделі оптимізації функціонування організаційно-фінансового механізму управління витратами, розроблено критерії оптимальності такого функціонування, запропоновано фінансові коефіцієнти, за допомогою яких можна оцінити дію організаційно-фінансового механізму управління витратами за ступенем досягнення оптимальності, сформовано методику побудови моделі оптимізації функціонування цього механізму, виявлено проблеми такого функціонування на теперішньому етапі господарювання ювелірних підприємств і окреслено шляхи їх поступового вирішення.

Наукова новизна. Проведене дослідження дало змогу поетапно сформулювати комплексну методику побудови моделі оптимізації функціонування організаційно-фінансового механізму управління витратами зі врахуванням критеріїв рентабельності, витратності, якості та інноваційності, що сприятиме підвищенню дієвості такого механізму і вдалому управлінні витратами на підприємствах ювелірної промисловості.

Практична значущість. Розроблену модель доцільно застосовувати для оцінки теперішнього стану функціонування організаційно-фінансового механізму управління витратами ювелірних підприємств та відображення шляхів досягнення оптимального рівня такого функціонування найкоротшим шляхом, що призведе до посилення конкурентних позицій цих підприємств на ринку і подолання ними кризових умов господарювання.

Ключові слова: ювелірні підприємства, витрати, організаційно-фінансовий механізм управління, інновації, критерії оптимальності, матриця оптимізації, індикатор оптимізації.

Попивняк Ю.М. МОДЕЛЬ ОПТИМИЗАЦИИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ОРГАНИЗАЦИОННО-ФИНАНСОВОГО МЕХАНИЗМА УПРАВЛЕНИЯ РАСХОДАМИ ЮВЕЛИРНОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель статьи заключается в разработке теоретических, методических и практических рекомендаций для построения модели оптимизации функционирования организационно-финансового механизма управления расходами ювелирного предприятия.

Методика исследования. Для мониторинга результатов предыдущих исследований использован диалектический метод, метод факторного анализа применен для расчета индикатора оптимизации функционирования организационно-финансового механизма управления расходами, методы анализа и синтеза - для научного обоснования методики построения модели такой оптимизации, метод обобщения - для формулировки выводов и предложений.

Результаты. Обоснована потребность разработки модели оптимизации функционирования организационно-финансового механизма управления расходами, разработаны критерии оптимальности такого функционирования, предложены финансовые коэффициенты, с помощью которых можно оценить действие организационно-финансового механизма управления расходами за уровнем достижения оптимальности, сформирована методика построения модели оптимизации функционирования этого механизма, обнаружены проблемы такого функционирования на нынешнем этапе хозяйствования ювелирных предприятий и указаны пути

их постепенного разрешения.

Научная новизна. Проведенное исследование дало возможность поэтапно сформулировать комплексную методику построения модели оптимизации функционирования организационно-финансового механизма управления расходами с учетом критериев рентабельности, расходности, качества и инновационности, что будет способствовать повышению действенности такого механизма и удачному управлению расходами на предприятиях ювелирной промышленности.

Практическая значимость. Разработанную модель целесообразно применять для оценки текущего состояния функционирования организационно-финансового механизма управления расходами ювелирных предприятий и отображения путей достижения оптимального уровня такого функционирования кратчайшим путем, который приведет к усилению конкурентных позиций этих предприятий на рынке и преодоления ими кризисных условий ведения бизнеса.

Ключевые слова: ювелирные предприятия, расходы, организационно-финансовый механизм управления, инновации, критерии оптимальности, матрица оптимизации, индикатор оптимизации.

Popivniak Yu.M. THE OPTIMIZATION MODEL OF THE ORGANIZATIONAL AND FINANCIAL FUNCTIONING MECHANISM FOR EXPENSES MANAGEMENT AT THE JEWELRY ENTERPRISE

Purpose. The purpose of the article is to develop the theoretical, methodological and practical recommendations for building the optimization model of the organizational and financial functioning mechanism for expenses management at the jewelry enterprise.

Methodology of research. To monitor the results of previous studies the dialectical method is used, factor analysis method is applied to calculate the indicator of optimization of the financial and organizational functioning mechanism for expenses management, analysis and synthesis methods are used for the scientific substantiation of methods for building models of such optimization technique, summarizing method is applied for drawing conclusions and suggestions.

Findings. The need for developing the optimization model of the organizational and financial functioning mechanism for expenses management has been substantiated, the optimality criteria of the functioning has been developed, financial ratios by which you can assess the operation of organizational and financial mechanism for expenses management on the degree of optimality achievement have been proposed, methods of building the optimization model of this mechanism functioning have been formed, the problems of this operation at the current stage of economic at the jewelry enterprises have been identified and the ways of their gradual resolve have been outlined.

Originality. The research carried out made it possible to formulate gradually a comprehensive method of building the optimization model of the organizational and financial functioning mechanism for expenses management with regard to the criteria of profitability, expenses, quality and innovation that will improve the efficiency of this mechanism and the successful management of costs at the enterprises of jewelry industry.

Practical value. The developed model is reasonable for using in assessment of the current state of the organization and financial functioning mechanism for expenses management at jewelry enterprises and displaying the ways to achieve an optimal level of functioning by the shortest way, which will lead to the strengthening of the competitive positions of these companies in the market and overcoming the crisis conditions of business by them.

Key words: jewelry enterprises, expenses, organizational and financial management mechanism, innovations, optimality criteria, optimization matrix, optimization indicator.